

FIADIDIAN'NY REPOBLIKA

LALAMPANO RENAN'NY REPOBLIKA FAHA-IV

SAVARANONANDO

Ny Vahoaka malagasy masi-mandidy,

Mametraka ny finoany an'Andriamanitra Andriananahary,

Hentitra amin'ny fanapahan-keviny hampandroso sy hampiroborobo ny fiaraha-monina mivelona ao anatin'ny firindrana sy fanajana ny hafa, ny harena mbamin'ny havitrihina ifotoran'ireo soatoavina ara-kolontsaina sy ara-panahy miainga avy amin'ny "fanahy maha-olona".

Resy lahatra ny amin'ny hametrahana ny fiaraha-monina malagasy ny maha-izy azy sy ny maha-malagasy, ary hidirana amin'ny rafi-baovaon'izao taona arivo izao hitehirizina ny soatoavina sy foto-kevitra nentim-paharazana mifototra amin'ny fanahy malagasy ahitana "ny fitiavana, ny fihavanana, ny fifanajàna, ny fitandroana ny aina", ary manome hasina ny fiainam-piaraha-monina, tsy misy fanavakavahana ara-paritra, ara-pihaviana, ara-poko, ara-pinoana, ara-pirehan-kevitra politika, ary tsy anavahana ny lahy sy ny vavy.

Mahatsapa fa tena zava-dehibe ny fametrahana ny fomba izorana amin'ny fampihavanam-pirenena,

Resy lahatra fa ny Fokonolona, nalamina ho Fokontany, no sehatra iainana, ivelarana, ifanakalozana sy ifampierana amin'ny fandraisan'anjara mavitriky ny olom-pirenena,

Mahatsapa ny maha zava-dehibe tsy manam-paharoa ireo loharanon-karena avy amin'ny zava-boahary manan'aina sy ireo harena an-kibon'ny tany samihafa ananan'i Madagasikara ka ilaina arovana ho an'ny taranaka ho avy,

Mahatsapa fa ny tsy fanajana ny Lalàmpanorenana na ny fanitsiana azy mba hanamafisana ny fahefan'ny mpitondra nefa tsy mitondra vokatsoa ho an'ny vahoaka no antony mahatonga ny krizy miverimberina,

Noho ny toerana misy ara-politika an'i Madagasikara sy ny fandraisany anjara antsitrapo eo amin'ny fifarimbonan'ny firenen-tsamihafa, ka andraisany ho toy ny nataony, indrindra :

- ny Sata iraisam-pirenena momba ny zon'olombelona ;*
- ny Fifanarahana mikasika ny zon'ny ankizy, ny zon'ny vehivavy, ny fiarovana ny tontolo iainana, ny zo ara-tsosialy, ara-toekarena, ara-politika, isam-batan'olona ary ara-kolontsaina ;*

Mihevitra fa ny fivelaran'ny maha-izy azy sy ny fiavahan'ny Malagasy rehetra no fanoitra ilaina ho an'ny fampandrosoana maharitra sy mirindra, ka ny fepetra arahina indrindra dia :

- ny fitandroana ny fandriampahalemana, ny firaisankina ary ny adidy amin'ny fitandroana ny firaisam-pirenena eo amin'ny asa fametrahana politika fampandrosoana mifandanja sy mirindra ;
- ny fanajana sy ny fiarovana ny fahalalana sy zo fototra ;
- ny fananganana Fanjakana tan-dalàna izay hahatonga ny mpitondra sy ny entina samy ho voafehin'ny fitsipi-dalàna mitovy, eo ambany fanaraha-mason'ny Fitsarana mahaleotena ;
- ny famongorana ny tsy fahamarinana, ny kolikoly, ny tsy fitoviana sy ny fanakavahana amin'ny endriny rehetra ;
- ny fitantanana araka ny tokony ho izy sy ara-drariny ny harena voajanahary ilaina amin'ny fampandrosoana ny olombelona ;
- ny fitantanana tsara eo amin'ny fitondrana ny raharaham-panjakana, amin'ny fomba mangaharaha eo amin'ny fintantanana sy ny fampandraisan'andraikitra ny mpitantana ny fahefam-panjakana ;
- ny fisarahana sy fifandanjan'ny fahefana ampiarina araka ny fomba demokratika ;
- ny fametrahana ny fitsinjaram-pahefana tena izy, amin'ny alàlan'ny fanomezana fizakan-tena malalaka ny Vondrombahoaka Itsinjaram-pahefana na eo amin'ny sehatra iandraiketany na eo amin'ny ara-bola ;
- ny fitandroana ny fiarovana ny ain'ny olona.

Dia manambara :

LOHATENY VOALOHANY NY AMIN'NY FENI-KEVITRA FOTOTRA

Andininy voalohany.- Firenena iray ny Vahoaka Malagasy ka mivondrona ho Fanjakana masi-mandidy, tokana, repoblikana ary tsy mampifangaro ny fitondram-panjakana sy ny finoana.

“Repoblikan'i Madagasikara” no anarana entin'io Fanjakana io.

Ny demokrasia sy ny feni-kevitra momba ny Fanjakana tan-dalàna no fototra iorenan'ny Repoblika. Eo amin'ny faritry ny taniny no maha masi-mandidy azy.

Tsy misy mihitsy mahazo manohintohina ny maha iray tsy anombinana ny tanin'ny Repoblika.

Tsy azo amidy na atakalo ny tanim-pirenena.

Ny fomba sy fepetra fivarotana sy fampanofanan tany ho an'ny vahiny dia voafaritry ny lalàna.

Andininy 2.- Ny Fanjakana dia manamafy ny tsy fombany ny atsy sy ny aroa eo anatrehan'ny finoana samy hafa.

Ny tsy fampifangaroana ny fitondram-panjakana sy ny finoana eto amin'ny Repoblika dia miankina amin'ny foto-kevitra mikasika ny fisarahan'ny raharaham-panjakana sy ny fikambanam-pivavahana ary ny solontenany.

Ny Fanjakana sy ny fikambanam-pivavahana dia tena tsy mahazo mifampitsabatsabaka eo amin'ny sehatrasan'izy ireo tsirairay avy.

Tsy misy mihitsy Lehiben'Andrim-panjakana na mambra ao amin'ny Governemanta afaka miditra any amin'ny ambaratongam-pitarihana ny fikambanam-pivavahana iray ; raha tsy izany dia azon'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana atao ny manongana azy na heverina ho toy ny mametra-pialàna avy hatrany amin'ny asany na ny raharahany izy.

Andininy 3.- Ny Repoblikan'i Madagasikara dia Firenena miankina amin'ny rafitry ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana izay ahitana Kaominina, Faritra ary Faritany ka ny fari-pahefana sy ny foto-kevitra momba ny fizakan-tena ara-pitondran-draharaha sy ara-pitantanam-bola dia iantohan'ny Lalàmpanorenana sy faritan'ny Lalàna.

Adniny 4.- "Fitiavana-Tanindrazana-Fandrosoana" no filamatry ny Repoblikan'i Madagasikara.

Ny fanevany dia saina telo soratra, fotsy, mena, maitso, vita amin'ny tsivalana telo mahitsizoro mitovy refy, ka ny voalohany fotsy ary mitsangana manaraka ny tahon-tsaina, ny roa hafa mandry ka ny mena ambony ary ny maitso ambany.

Ny teny Malagasy no tenim-pirenena.

"Ry Tanindrazanay malala ô" no hiram-pirenena.

Antananarivo no Renivohitry ny Repoblikan'i Madagasikara.

Ny lalàna no mametra ny fitombon-kasem-panjakana sy ny mari-piandrianan'ny Firenena.

Ny teny Malagasy sy frantsay no teny ofisialy.

Andininy 5.- Ny vahoaka izay ipoiran'ny fahefana rehetra no masi-mandidy ka mampiasa izany amin'ny alàlan'ny solontenany lany amin'ny alàlan'ny fifidianana andraisan'ny rehetra anjara mivantana na tsy mivantana, na koa amin'ny alalan'ny fitsapan-kevi-bahoaka. Tsy misy mihitsy ampahany amin'ny vahoaka, na olon-tokana mahazo manendry tena hampiasa izany fahefana feno izany.

Ny fandaminana sy ny fitantanana ny raharaha rehetra momba ny fifidianana dia ankinina amin'ny rafitra mahaleotena iray eto amin'ny Firenena.

Ny lalàna no mandamina ny fombafomba fampandehanana io rafitra io.

Mpifidy avokoa, araka ny fepetra faritan'ny lalàna, ny olom-pirenena lahy sy vavy rehetra mizaka ny zon'ny isam-batan'olona sy ny zo politika. Didim-pitsarana raikitra no hany mahavery ny zo maha-mpifidy.

Andininy 6.- Ny lalàna dia maneho ny safidim-bahoaka. Mitovy ny olona rehetra eo anatrehan'ny lalàna, na izy natao hiarovana, na izy natao handidy, na izy natao hamaizana.

Mitovy zo ny olona rehetra eo anatrehan'ny lalàna, samy manana fahalalana fototra arovan'ny lalàna ary tsy misy fanvakavahana na amin'ny maha-lahy na amin'ny maha-vavy, na amin'ny fari-pahalalàna, na amin'ny fari-piainana, na amin'ny fiaviana, na amin'ny finoana, na amin'ny tsy fitovian-kevitra.

Ny lalàna no manome tombony ny fitoviana amin'ny fidirana sy ny fandraisan'anjaran'ny vehivavy sy ny lehilahy amin'ny fisahanan'asam-panjakana sy amin'ny asa eo amin'ny sehatry ny fiainana ara-politika, ara-toekarena sy ara-tsosialy.

LOHATENY II

NY AMIN'NY FAHALALAHANA SY NY AMIN'NY ZO AMAN'ANDRAIKITRY NY OLOM-PIRENENA

ZANA-DOHATENY VOALOHANY

NY AMIN'NY ZO AMAN'ANDRAIKITRY NY ISAM-BATAN'OLONA SY NY ZO POLITIKA

Andininy 7.- Ny zon'ny isam-batan'olona sy ny fahalalahana fototra dia iantohan'ny Lalàmpanorenana ary ny lalàna no mandamina ny fampiasana azy.

Andininy 8.- Arovan'ny Lalàna ny zon'ny olona rehetra hiaina. Tsy azo atao ny manala ain'olona amin'ny fomba tsy rariny. Tsy azo heverina ho fandikana ity andininy ity ny famonoana raha toa ka tsy maintsy ilaina ny fampiasana hery mba hiantohana ny fiarovana ny olona rehetra amin'ny herisetra tsy ara-dalàna.

Tsy misy olona azo ampahoriana, saiziana na ampijaliana amin'ny fomba tafahoatra sy tsy mendrika manetry ny maha-olombelona.

Voarara indrindra ny manery olona iray hanaovana andrana ara-pitsaboana na aratsiansa raha tsy nahazoana ny faneken'ny malalaka.

Andininy 9.- Ny olona rehetra dia manan-jo amin'ny fahalalahana ary tsy azo samborina na tàmàna am-ponja tsy amin'antony.

Tsy misy olona azo enjehina na samborina na tàmàna am-ponja raha tsy noho ny anton-javatra voafaritry ny lalàna ary araka ny fomba voadidiny.

Izay niharan'ny fisamborana na fitàna am-ponja tsy ara-dalàna dia manan-jo hahazo onitra.

Andininy 10.- Ny fahalalahana maneho hevitra sy miteny, ny fahalalahana eo amin'ny fifandraisana, ny fahalalahana manao gazety, ny fahalalahana hiditra aminà fikambanana na hanorina fikambanana, ny fahalalahana hivory malalaka, ny fahalalahana mivezivezy, ny fahalalahana amin'ny fieritreretana sy amin'ny finoana dia samy iantohana ho an'ny rehetra ary tsy azo ferana raha tsy hoe fanajana ny fahalalahana sy ny zon'ny hafa sy noho ny fahaterena hiaro ny filaminam-bahoaka, ny fahamendrehan'ny firenena ary ny filaminan'ny Fanjakana.

Andininy 11.- Manan-jo hahalala vaovao ny tsirairay.

Tsy misy faneriterana mialoha azo ampiharina amin'ny fampahalalam-baovao amin'ny endriny rehetra ankoatr'ireo izay mamofady na mety hanohintohina ny filaminam-bahoaka.

Zo ny fahalalahana amin'ny fampahalalam-baovao, na toy inona na toy inona no hanohanana izany. Ny fampiasana io zo io dia adidy sy andraikitra saingy voafehin'ny fombafomba, fepetra, na sazy voalazan'ny lalàna, izay fepetra ilaina ao anatin'ny fiarahamonina demokratika.

Voarara amin'ny endriny rehetra ny sivana.

Ny fisahanana ny asa aman-draharahan'ny mpanao gazety dia voalamina araka ny lalàna.

Andininy 12.- Ny olom-pirenena malagasy rehetra dia manana zo handao sy hiverina eto amin'ny tanim-pirenena araka ny fepetra voatondron'ny lalàna.

Zon'ny tsirairay ny mivezivezy sy manorim-ponenena an-kalalahana manerana ny tanin'ny Repoblika, rehefa voahaja ny zon'ny hafa sy ny fepetra faritan'ny lalàna.

Andininy 13.- Ny olona tsirairay dia iantohana amin'ny tsy fahazoana manao ankeriny na herisetra amin'ny tenany, amin'ny fonenany sy amin'ny tsiambaratelon'ny fifandraisany.

Tsy misy fisavan-trano na toerana azo atao raha tsy alàlana omen'ny lalàna ary araka ny baiko an-tsoratra nomen'ny fahefana mpitsara afaka manao izany, afa-tsy amin'ireo izay tratra ambodiomy.

Tsy misy olona azo sazina raha tsy araka ny lalàna navoaka hanan-kery alohan'ny nanaovana ilay fihetsika mahavoasazy.

Tsy misy olona azo sazina indroa noho ny toe-javatra iray efa nanamelohana azy.

Ny lalàna dia miantoka ny zo hitady ny rariny sy ny hitsiny ho an'ny olona rehetra ary tsy vato misakana izany velively ny tsy fahampian'ny fidiram-bola aminy.

Iantohan'ny Fanjakana ny zom-piarovan-tena feno sy tsy azo hozongozonina eo anatrehan'ny antokom-pitsarana rehetra, amin'ny dingana rehetra eo amin'ny fizotry ny ady, manomboka hatrany amin'ny famotorana mialoha eo amin'ny ambaratongan'ny mpanao famotorana na ny fampanoavana.

Voarara ny fanerena ara-tsaina rehetra sy/na fampijaliana ara-batana mba hisamborana olona iray na hitànana azy am-ponja.

Heverina ho tsy manan-tsiny ny voampanga sy voarohirohy rehetra mandra-pisian'ny didim-pitsarana raikitra manameloka azy.

Toe-javatra manokana ny fitanana am-ponja vonjimaika.

Andininy 14.- Zon'ny olona rehetra no mivondrona an-kalalahana ao anaty fikambanana, nefa tsy maintsy manaraka ny voalazan'ny lalàna.

Toy izany koa ny momba ny zo hanangana antoko politika. Ny lalàna momba ny antoko politika no mametra ny fomba entina manangana sy mamatsy vola azy ireo.

Rarana ny fikambanana sy ny antoko politika izay manohintohina ny maha iray tsy mivaky ny Firenena sy ny foto-kevitra repoblikana, sy izay manindrahindra fanjakazakana na fanavakavahana ara-pirazana, ara-poko na ara-pinoana.

Mandray anjara amin'ny fanehoana safidy ny antoko sy fikambanana politika.

Ny Lalàmpanorenana no miantoka ny zo hijoro ho mpanohitra amin'ny fomba demokratika.

Aorian'ny fifidianana solombavambahoaka, ny vondrona politika mpanohitra dia manendry ny lehiben'ny mpanohitra. Raha tsy misy ny fifanarahana dia ny lehiben'ny vondrona politika mpanohitra izay nahazo vato manan-kery be indrindra tamin'ny latsabato no heverina ho lehiben'ny mpanohitra.

Ny sata mifehy ny mpanohitra sy ny antoko mpanohitra, eken'ity Lalàmpanorenana ity sy manome azy indrindra ny sehatra ahafana haneho hevitra, dia faritana amin'ny alàlan'ny lalàna.

Andininy 15.- Manan-jo hilatsaka hofidina amin'ny fifidianana rehetra voalazan'ny Lalàmpanorenana ny olom-pirenena tsirairay rehefa voahaja ny fepetra takian'ny lalàna.

Andininy 16.- Adidin'ny tsirairay ny manaja ny Lalàmpanorenana sy ireo Andrim-panjakana, ary ireo didy aman-dalàn'ny Repoblika eo am-pizakàna ny zo sy ny fahalalahana eken'ity Lalàmpanorenana ity.

ZANA-DOHATENY II

NY AMIN'NY ZO SY ADIDY MOMBA NY TOEKARENA SY SOSIALY ARY KOLTORALY

Andininy 17.- Arovana sy iantohan'ny Fanjakana ny fampiasana ny zo izay miantoka ny maha-izy azy ny tsirairay, ny fahamendrehana, ny fivelarany feno ara-batana sy ara-tsaina ary ara-pitondran-tena.

Andininy 18.- Voninahitra sy adidy ny fanompoam-pirenena voadidid'ny lalàna. Ny fanatontosana izany dia tsy manembatsembana ny toerana misy ny olom-pirenena eo amin'ny asany na ny fampiasana ny zo politika ananany.

Andininy 19.- Mankato sy mandamina ny zon'ny tsirairay amin'ny fiarovana ny fahasalamana dieny hatrany am-bohoka ny Fanjakana amin'ny alàlan'ny fandaminana ny fitsaboana ara-panjakana maimaimpoana, ka ny maha maimaimpoana izany dia avy amin'ny fahafaha-manao ny firaisankinam-pirenena.

Andininy 20.- Arovan'ny Fanjakana ny ankohonana izay singa voajanahary sy andrin'ny fiaraha-monina. Manana zo hanorina fianakaviana ary hamela ireo fananany manokana holovain'ny taranaka ny olona tsirairay avy.

Andininy 21.- Ny Fanjakana no miantoka amin'ny alàlan'ny famoahan-dalàna sy ny fananganana rafitra mpiahy mifanentana amin'ny fiarovana ny fianakaviana mba hahazoany mivoatra tsara ka ao anatin'izany indrindra ny fiahiana ny reny sy ny zaza.

Andininy 22.- Raisin'ny Fanjakana ho adidy ny fandraisana ny fepetra ilaina amin'ny fampandrosoana ara-tsaina ny isam-batan'olona ka tsy misy fameperana afa-tsy ny fahaizan'ny tsirairay.

Andininy 23.- Manan-jo hianatra sy handray fanabeazana ny ankizy tsirairay avy ka tompon'andraikitra amin'izany ny ray aman-dreny ka hajaina ny fahalalahana hisafidy ananany.

Ny Fanjakana dia mandray ho adidy ny fampivoarana ny fanofanana arak'asa.

Andininy 24.- Mandamina fanabeazam-bahoaka maimaimpoana sy takatry ny rehetra hidirana ny Fanjakana. Ny fampianarana ambaratonga voalohany dia tsy maintsy ataon'ny rehetra.

Andininy 25.- Eken'ny Fanjakana ny fisian'ny fampianarana tsy miankina aminy ary iantohany ny fahalalahana hanome izany fampianarana izany raha toa ka mifandanja amin'ny fepetra mikasika ny fampianarana momba ny fitandremam-pahasalamana sy ny fitondran-tena ary ny lentan'ny fianarana faritan'ny lalàna.

Ireny toeram-pampianarana tsy miankina ireny dia fehezin'ny lalàna momba ny hetra araka ny fepetra faritan'ny lalàna.

Andininy 26.- Manan-jo handray anjara amin'ny fiainana ara-kolontsain'ny fiarahamonina, amin'ny fandrosoana ara-tsiansa ary hioty ireo vokatsoa aterak'izany ny isambatan'olona.

Ny Fanjakana, miaraka amin'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana no miantoka ny fampivoarana sy ny fiarovana ny vakoka ara-kolontsaim-pirenena sy ny famokarana ara-tsiansa, ara-haisoratra ary ara-javakanto.

Ny Fanjakana, miaraka amin'ny Vondrombahoaka Itsinjaram-pahefana no miantoka ny zom-pitomboana ara-tsaina.

Andininy 27.- Zo sy adidy ho an'ny olom-pirenena tsirairay ny asa sy ny fiofanana arak'asa.

Ny fidirana amin'ny asam-panjakana dia misokatra ho an'ny olom-pirenena rehetra tsy misy fepetra ankoatry ny fahafaha-manao sy ny fahaizana.

Na izany aza anefa, azo atao ny mametra isaky ny fari-piadihana, ny isan'ny olona raisina ho ao amin'ny asam-panjakana ka ho faritan'ny lalàna ny fe-potoana faharetan'izany sy ny fomba fampiharana azy.

Andininy 28.- Tsy misy natao ho matiantoka amin'ny asa aman-draharahany noho ny maha-lahy na maha-vavy azy, ny taona, ny finoana, ny firehan-kevitra, ny fiaviana, noho ny maha-mpikambana ao anaty rafitra sendikaly na koa ny faharesen-dahatra ara-politika.

Andininy 29.- Ny olom-pirenena tsirairay dia manan-jo handray valin-kasasarana mifandanja amin'ny asa ataony izay ahafahany miantoka azy sy ny ankohonany, fiainana araka fahamendrehan'ny maha-olona.

Andininy 30.- Miezaka ny Fanjakana hiahy ny filan'ny olom-pirenena rehetra izay mety ho tsy afaka miasa noho ny taonany, na noho ny kilemany ara-batana na ara-tsaina, ka izany dia amin'ny alàlan'ny firotsahan'ny Andrimpanjakana na antokon-draharaha miendrika sosialy an-tsehatra.

Andininy 31.- Eken'ny Fanjakana ny zon'ny mpiasa tsirairay hiaro ny tombontsoany amin'ny alàlan'ny hetsika sendikaly ary indrindra amin'ny alàlan'ny fahalalahana hanangana sendika. Malalaka ny fidirana amina sendika.

Andininy 32.- Zon'ny mpiasa tsirairay, indrindra amin'ny alàlan'ny solontenany, ny mandray anjara amin'ny famaritana ireo fitsipika sy fepetra momba ny asa.

Andininy 33.- Ekena ny zo hanao fitokonana nefa izany dia tsy tokony hanohintohina ny fampandehanana ny asam-bahoaka na ny tombontsoa fototry ny Firenena.

Ny fepetra hafa fampiasana io zo io dia feran'ny lalàna.

Andininy 34.- lantohan'ny Fanjakana ny fananan'ny tsirairay zo hanana fanana manokana. Tsy misy fananan'olona azo ongotana aminy raha tsy noho ny tombontsoam-bahoaka kanefa izany dia tsy maintsy handoavana onitra ara-drariny mialoha.

Ny Fanjakana no miantoka ny fanamorana amin'ny fahazoana ny fizakan-tany amin'ny alàlan'ny famoronana lalàna sy rafitra hisian'ny mangarahara amin'ny fahazoambaovao momba ny tany.

Andininy 35.- Amorain'ny Fanjakana ny fahazoan'ny olom-pirenena trano fonenana amin'ny alàlan'ny fomba famatsiam-bola sahaza.

Andininy 36.- Tsy maintsy mandroso miandalana sy tombanana arakaraka ny fahafahany mandoa hetra ny fandraisan'ny olom-pirenena tsirairay anjara amin'ny fandaniam-bolam-panjakana.

Andininy 37.- Ny Fanjakana no miantoka ny fahalalahan'ny fandraharahana ao anatin'ny faritry ny fanajana ny tombontsoa iombonana, ny filaminam-bahoaka, ny fitondran-tena mendrika ary ny tontolo iainana.

Andininy 38.- Ny Fanjakana no miantoka ny fiarovana ny renivola sy ny fampiasambola hamokarana.

Andininy 39.- Ny Fanjakana no miantoka ny tsy fiandiana ara-politika amin'ny Fitondran-draharaham-panjakana, ny Foloalindahy, ny Fitsarana, ny Mpitandro ny filaminana, ny Fampianarana ary ny Fanabeazana.

Izy no mandamina ny Fitondran-draharaham-panjakana mba hisorohana amin'ireo asa rehetra fananindaniam-poana sy ny fanodikidinana ny volam-panjakana ho an'ny tombontsoa manokana na politika.

LOHATENY III

NY AMIN'NY FANDAMINANA NY FANJAKANA

Andininy 40.- Ireto avy ny Andrim-panjakana :

- Ny Filohan'ny Repoblika sy ny Governemanta ;
- Ny Antenimierampirenena sy ny Antenimierandoholona ;
- Ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana.

Ny Fitsarana Tampony, ny Fitsarana Ambony sy ieo fitsarana miankina aminy ary koa ny Fitsarana Avo no manatanteraka ny asam-pitsarana.

Andininy 41.- Ny lalàna no mamaritra ny habetsahana, ny fepetra ary ny fombafomba fanomezana tambin-karama omena ireo olo-mana-kaja nantsoina hisahana andraikitra maha-olom-boafidy, na hamita asa, na hanatontosa iraka eo anivon'ireo Andrim-panjakana voalazan'ity Lalàmpanorenana ity.

Alohan'ny hanatontosana ny asa na iraka sy hisahanana ny andraikiny dia mametraka fanambaram-panana manoloana ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ireo sokajin'olona voalazan'ny andalana etsy ambony.

Tsy misy olona amin'ireo voalazan'ny andininy faha-40 mahazo mandray ivelan'ny zony tamby na karama avy amin'olona na rafitra mizaka zo aman'andraikity ny isambatan'olona, vahiny na teratany, raha toa izany manakantsakana ny fanatontosany ara-dalàna ny andraikitra nomena azy fa raha tsy izany dia aongana.

Ny lalàna no mamaritra ny fomba fampiharana ireo fepetra ireo indrindra ny amin'ny famerana ny zo, ny tamby sy ny karama ary ny paika arahina amin'ny fanonganana.

Andininy 42.- Ny asa sahanina eny anivon'ny Andrim-panjakana dia tsy tokony ho zary loharanon-karena tsy ara-drariny na fitaovana ampiasaina ho amin'ny tombontsoan'ny tena manokana.

Andininy 43.- Ny Filankevitra Ambony ho amin'ny Fiarovana ny Demokrasia sy ny Fanjakana tan-dalàna no miandraikitra ny fanaraha-maso ny fanajana ny toetra fototry ny fahefana, ny demokrasia sy ny fanajana ny Fanjakana tan-dalàna, ny fanaraha-maso ny fampiroboroana sy ny fiarovana ny zon'olombelona.

Ny lalàna no mamaritra ny fombafomba mikasika ny ho anisany sy ny fandaminana ary ny fampandehanana ny Filankevitra Ambony.

ZANA-DOHATENY VOALOHANY NY AMIN'NY MPANATANTERAKA

Andininy 44.- Ny asan'ny mpanatanteraka dia sahanin'ny Filohan'ny Repoblika sy ny Governemanta.

TOKO VOALOHANY Ny amin'ny Filohan'ny Repoblika

Andininy 45.- Ny Filohan'ny Repoblika no Filoham-panjakana. Fidina hiasa mandritra ny dimy taona azo havaozina indray mandeha, amin'ny alàlan'ny fifidianana andraisan'ny rehetra anjara mivantana izy.

Izy no miantoka, amin'ny fanelanelanany, ny fampandehanana ara-dalàna sy mitohy ny fahefam-panjakana, ny fahaleovan-tenam-pirenena sy ny maha iray tsy anombinana ny tanindrazana. Izy no mitandro ny fiarovana sy ny fanajana ny fiandrianam-pirenena na eto an-toerana na any ivelany. Izy no miantoka ny Firaisam-pirenena.

Ny Filohan'ny Repoblika no miantoka ireo asa ireo ao anatin'ny fahefana izay napetrak'ity Lalàmpanorenana ity aminy.

Andininy 46.- Izay olona rehetra milatsaka hofidina ho Filohan'ny Repoblika dia tsy maintsy mizaka ny zom-pirenena Malagasy, misitraka ny zon'ny isam-batan'olona sy ara-politika, feno dimy amby telopolo taona farafahakeliny amin'ny vaninandro hifaranan'ny fametrahana ny filatsahana hofidina, monina eto amin'ny tanin'ny Repoblikan'i Madagasikara enim-bolana farafahakeliny mialohan'ny vaninandro farany ferana amin'ny fametrahana ny filatsahan-kofidina.

Ny Filohan'ny Repoblika amperin'asa izay milatsaka hofidina amin'ny fifidianana ho Filohan'ny Repoblika dia mametra-pialàna amin'ny toerany enimpolo andro alohan'ny hanatanterahana ny fifidianana Filohan'ny Repoblika. Amin'io anton-javatra io, ny Filohan'ny Antenimerandoholona no misahana ny anjara raharahan'ny Filohan'ny Repoblika andavanandro mandra-panolorana ny fahefana amin'ny Filoha vaovao.

Raha toa ny Filohan'ny Antenimerandoholona ka milatsaka hofidina ihany koa, dia iarahàn'ny Governemanta misahana ny asan'ny Filoham-panjakana.

Voarara ho an'ireo olo-manan-kaja rehetra misahana andraikitra maha olom-boafidy na manatanteraka asa eo anivon'ny Andrim-panjakana ary milatsaka hofidina amin'ny fifidianana ho Filohan'ny Repoblika, ny mpampiasa mba hanaovana fampielezan-kevitra ny fitaovana na tombontsoa izay ananany noho ny asa ataony. Ny fandikana izany izay voazahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana fototra dia zary antony tsy hampanan-kery ny filatsahana hofidina.

Andininy 47.- Ny fifidianana ny Filohan'ny Repoblika dia tanterahina telopolo andro farafahakeliny ary enimpolo andro farafahabetsany alohan'ny fiakaran'ny fe-potoana fiasan'ny Filoha am-perinasa.

Ireo fe-potoana ireo dia mihatra aorian'ny fahitana fototra ny fahabangan-toerana ambaran'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana amin'ireo toe-javatra voalazan'ny andininy faha-52 sy faha-132 amin'ity Lalàmpanorenana ity.

Voafidy ho Filohan'ny Repoblika avy hatrany izay mahazo ny antsasa-manilan'ny vato manan-kery amin'ny fihodinana voalohany. Raha tsy tratra izany, dia asiana fihodinana faharoa ka izay mahazo ny ampahany be indrindra amin'ny vato manan-kery no lany ho Filohan'ny Repoblika amin'ireo mpilatsa-kofidina roa nahazo vato be indrindra tamin'ny fihodinana voalohany. Ny fihodinana faharoa dia atao telopolo andro raha ela indrindra aorian'ny fanambarana ofisialy ny vokatry ny fihodinana voalohany.

Raha misy ny fahafatesan'ny mpilatsaka hofidina alohan'ny fihodinana iray amin'ny fandatsaham-bato, na koa misy toe-javatra hafa tsy azo anoharana voamarin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ara-dalàna, dia ahemotra amin'ny vaninandro vaovao ny fifidianana araka ny fepetra sy araka ny fombafomba izay ho faritana amin'ny alàlanan'ny lalàna fehizoro.

Ny Filoha am-perinasa tsy nilatsaka hofidina amin'ny fifidianana dia mbola manohy ny asany mandra-pahatongan'ny fotoana hanolorana fahefana ny mpandimby azy araka ny fepetra voalazan'ny andininy faha-48.

Andininy 48.- Ny fanoloram-pahefana ofisialy dia atao eo amin'ny Filoha teo aloha sy ny Filoha voafidy vaovao.

Alohan'ny handraisany ny asany, ny Filohan'ny Repoblika, amin'ny fotoam-pitsarana manetriketrika ataon'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana, eo anoloan'ny Firenena sy eo anatrehan'ny Governemanta, ny Antenimierampirenena, ny Antenimierandoholona ary ny Fitsarana Tampony, dia manao izao fiainana izao :

"Eo anatrehan'Andriamanitra Andriananahary sy ny Firenena ary ny Vahoaka, miainiana aho fa hanatanteraka antsakany sy andavany ary amim-pahamarinana ny andraikitra lehibe maha-Filohan'ny Firenena Malagasy ahy.

Mianiana aho fa hampiasa ny fahefana natolotra ahy ary hanokana ny heriko rehetra hiarovana sy hanamafisana ny firaisam-pirenena sy ny zon'olombelona.

Mianiana aho fa hanaja sy hitandrina toy ny anakandriamaso ny Lalàmpanorenana sy ny lalàm-panjakana, hikatsaka ny soa ho an'ny Vahoaka Malagasy tsy ankanavaka".

Manomboka ny andro nanaovana fiainana ny fe-potoana iasan'ny Filohan'ny Repoblika.

Andininy 49.- Ny asan'ny Filohan'ny Repoblika dia tsy azo ampirafesina amina asam-panjakana nahavoafidim-bahoaka, asa aman-draharaha hafa, asa ao anatin'ny antoko politika, vondrona politika, na fikambanana, ary fisahanana andraikitra eo anivon'ny fikambanam-pivavahana.

Izay rehetra fandikana ireo fepetra voalazan'ity andininy ity, voamarin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana, dia zary ho antony amin'ny tsy fahafahana miasa tanteraka ho an'ny Filohan'ny Repoblika.

Andininy 50.- Ny tsy fahafahana miasa miserana manjo ny Filohan'ny Repoblika noho ny tsy fahafahana ara-batana na ara-tsaina hisahana ny asany izay voamarina ara-dalàna dia ambaran'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana, rehefa nampakariny Antenimierampirenena ny raharaha, araka ny fanapahan-kevitra nolanian'ny roa ampahatelon'ny mpikambana ao aminy.

Raha sendra misy tsy fahafahana miasa miserana dia ny Filohan'ny Antenimierandoholona no misahana vonjimaika ny asan'ny Filoham-panjakana.

Andininy 51.- Ny fanalana ny tsy fahafahana miasa miserana dia tapahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana, rehefa nanao fampakaran-draharaha ny Antenimiera.

Ny tsy fahafahana miasa miserana dia tsy tokony hihoatry ny telo volana, aorian'ny fampakaran-draharaha momba izany ataon'ny Antenimiera izay manapaka tamin'ny latsabato misaraka ataon'ny Antenimiera roa tonta ary nolanian'ny roa ampahatelon'ny mpikambana ao aminy, dia azon'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana atao ny

manambara ny amin'ny fanovana ny tsy fahafahana miasa miserana ho tsy fahafahana miasa tanteraka.

Andininy 52.- Aorian'ny fametraham-pialana, fandozana ny fahefana na amin'ny endriny inona na amin'ny endriny inona, fahafatesana, ny tsy fahafahana miasa tanteraka na ny fanonganana nambara, ny fahabangan'ny toeran'ny Filohan'ny Repoblika dia hozahan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana fototra.

Raha vao hita fototra ny fahabangan'ny toeran'ny Filohan'ny Repoblika, dia ny Filohan'ny Antenimierandoholona no misahana ny asan'ny Filoham-panjakana.

Raha misy tsy fahafahana miasa manjo ny Filohan'ny Antenimierandoholona hita fototry ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana, dia iarahan'ny Governemanta manontolo misahana ny asan'ny Filoham-panjakana.

Andininy 53.- Aorian'ny fizahana fototra ataon'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ny fahabangan'ny toeran'ny Filohan'ny Repoblika, dia hisy ny fifidianana Filohan'ny Repoblika vaovao atao ao anatin'ny 30 andro farafahakeliny ary 60 andro farafahabetsany, araka ny fepetra voalazan'ny andinin'ny faha-46 sy faha-47 amin'ny Lalàmpanorenana.

Mandritry ny fe-potoana izay miantomboka amin'ny fahitana fototra ny fahabangan-toerana ka hatramin'ny fotoana hanolorana ny fahefana amin'ny Filohan'ny Repoblika vaovao na amin'ny fanesorana ny tsy fahafahana miasa miserana dia tsy azo ampiharina ny andininy faha-60, faha-100, faha-103, faha-162 ary faha-163 amin'ny Lalàmpanorenana.

Andininy 54.- Ny Filohan'ny Repoblika no manendry ny Praiminisitra araka ny tolotry ny antoko na vondrona antoko maro an'isa ao amin'ny Antenimierampirenena.

Ny Filohan'ny Repoblika no mampitsahatra ny Praiminisitra amin'ny asany, aorian'ny fanolorany ny fametraham-pialan'ny Governemanta, na vokatry ny fahadisoana goavana, na noho ny tsy fahombiazana azo tsapain-tànana.

Ny Filohan'ny Repoblika no manendry ny mambra ao amin'ny Governemanta sy mampitsahatra azy ireo amin'ny asany, araka ny tolokevitra avy amin'ny Praiminisitra.

Andininy 55.- Ny Filohan'ny Repoblika no :

- 1° mitarika ny Filankevitry ny Minisitra ;
- 2° manao sonia ny hitsivolana noraisina teo amin'ny Filankevitry ny Minisitra araka ireo toe-javatra sy fepetra voalazan'ity Lalàmpanorenana ity ;
- 3° manao sonia ny didim-panjakana notapahina teo anivon'ny Filankevitry ny Minisitra ;
- 4° manendry, eo anivon'ny Filankevitry ny Minisitra, amin'ny asam-panjakana ambony izay ferana amin'ny alàlan'ny didim-panjakana raisina eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra ny lisitra ;

5° afaka manapaka, eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra, momba ny raharaha rehetra mavesa-danja mikasika ny Firenena, ny amin'ny hanontaniana mivantana ny hevitra ny vahoaka amin'ny alalan'ny fitsapan-kevi-bahoaka ;
6° manoritra sy manapaka, eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra, ny politika ankapobe arahin'ny Fanjakana ;
7° manara-maso ny fampiharana ny politika ankapoben'ny Fanjakana voafaritry araka izany sy ny asan'ny Governemanta ;
8° mampiasa ireo ratsa-mangaika mpanara-maso ny Fitondran-draharaham-panjakana.

Afaka mamindra ny sasantsasany amin'ny fahefany amin'ny Praiminisitra ny Filohan'ny Repoblika.

Andininy 56.- Ny Filohan'ny Repoblika no Filoha Faratampon'ny Foloalindahy ka izy no miantoka ny maha-iray tsy mivaky azy. Amin'izany dia ampian'ny Filankevitry Ambony momba ny Fiarovam-pirenena izy.

Ny Filankevitry Ambony momba ny Fiarovam-pirenena, eo ambany fahefan'ny Filohan'ny Repoblika, dia miandraikitra indrindra ny fitandroana ny fandriampahalemana sy ny fandrindrana ny asa nankinin'ny Foloalindahy aminy mba hitandroana ny fandriampahalemana eo amin'ny fiaraha-monina. Ny fandaminana izany sy ny anjara raharahany dia faritana amin'ny alàlan'ny lalàna.

Ny Filohan'ny Repoblika no manapaka mandritra ny Filankevitry ny Minisitra ny handefasana miaramila sy fitaovana amin'ny firotsahana any ivelany rehefa avy naka ny hevitra ny Filankevitry Ambony momba ny Fiarovam-pirenena sy ny Antenimiera.

Izy no manapaka ao amin'ny Filankevitry ny Minisitra ny tetika momba ny fiarovam-pirenena eo amin'ny lafiny miaramila, toekarena, sosialy, kolontsaina, lafin-tany ary tontolo iainana.

Ny Filohan'ny Repoblika no manendry ny miaramila nantsoina hisolotena ny Fanjakana any amin'ireo antokon-draharaha iraisam-pirenena.

Andininy 57.- Ny Filohan'ny Repoblika no manendry sy mampody ireo Masoivoho sy iraka manokan'ny Repoblika any amin'ireo Firenena sy Fikambanana Iraisam-pirenena hafa.

Izy no mandray ny taratasy fanendrena sy fampodiana ny solontenan'ny Fanjakana sy ny Fikambanana Iraisam-pirenena ankatoavin'ny Repoblikan'i Madagasikara.

Andininy 58.- Ny Filohan'ny Repoblika no manana fahefana hamindra fo amin'ireo voasazy.

Izy no manolotra ny mari-boninahitra sy ny fampisaloram-boninahitra ny Repoblika.

Andininy 59.- Ny Filohan'ny Repoblika no mamoka hampanan-kery ny lalàna ao anatin'ny telo herinandro manaraka ny fampitan'ny Antenimierampirenena ny lalàna noliana tanteraka.

Alohan'ny fahataperan'io fe-potoana io, ny Filohan'ny Repoblika dia afaka mangataka amin'ny Antenimiera ny fandinihana indray ilay lalàna na ny andininy sasantsasany ao aminy. Tsy azo lavina io fandinihana vaovao io.

Andininy 60.- Azon'ny Filohan'ny Repoblika atao ny mandrava ny Antenimierampirenena rehefa avy nampahafantatra ny Praiminisitra, sy naka ny hevitr'ireo Filohan'ny Antenimiera.

Ny fifidianana ankapobe dia tanterahina ao anatin'ny enimpolo andro farafahakeliny ary sivifolo andro farafahabetsany aorian'ny nanambarana ny fandravana.

Ny Antenimierampirenena dia mivory avy hatrany ny alakamisy faharoa manaraka ny fifidianana azy. Raha toa io fivoriana io ka atao ivelan'ny fe-potoana tokony hanatanterahana fivoriana ara-potoana, dia hisokatra avy hatrany ary tanterahina mandritra ny dimy ambinin'ny folo andro ilay fotoam-pivoriana.

Tsy misy fandravana vaovao azo atao ao anatin'ny roa taona manaraka ireo fifidianana ireo.

Andininy 61.- Raha tandindomin-doza ny Andrim-panjaka'ny Repoblika, ny fahaleovantenam-pirenena, ny firaisam-pirenena na ny maha-iray tsy anombinana ny Tanindrazana ka voatohintohina ny fizotra ara-dalànan'ny asan'ireo fahefam-panjakana dia azon'ny Filohan'ny Repoblika atao ny manambara ampahibemaso ny fisian'ny toe-javatra mampihotakotaka amin'ny faritra sasany na eo amin'ny Firenena manontolo, izany hoe ny fotoam-pahamaizana, ny fahalatsahan'ny Firenena an-katerena na ny fampiharana lalàna miaramila. Eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra no andraisan'ny Filohan'ny Repoblika ny fanapahana amin'izany rehefa naka ny hevity ny Filohan'ny Antenimierampirenena, ny Filohan'ny Antenimierandoholona, ny Filohan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana izy.

Ny fanambarana ampahibemaso ny fisian'ny toe-javatra mampihotakotaka dia manome fahefana manokana ny Filohan'ny Repoblika ka lalàna fehizoro no mmaritra ny faharetany sy ny fahelany.

Raha vao nambara ampahibemaso fa misy ny toe-javatra mampihotakotaka dia azon'ny Filohan'ny Repoblika atao ny manao lalàna amin'ny alàlan'ny hitsivolana.

Andininy 62.- Ny didy amam-pitsipika noraisin'ny Filohan'ny Repoblika, akoatr'ireo toe-javatra voalazan'ny andininy faha-54 andalana voalohany sy faharoa, faha-58 andalana voalohany sy faharoa, faha-59, faha-60, faha-81, faha-94, faha-100, faha-114, faha-117 ary faha-119 dia iarahany manao sonia amin'ny Praiminisitra ary, raha ilaina, iarahana amin'ny Minisitra voakasin'izany.

TOKO II

Ny amin'ny Governemanta

Andininy 63.- Ny Governemanta dia ahitana ny Praiminisitra sy ny Minisitra.

Izy no manatanteraka ny politika ankapoben'ny Fanjakana.

Izy no tompon'andraikitra eo anoloan'ny Antenimierampirenena araka ny fepetra voalazan'ny andininy faha-100 sy faha-103 etsy ambany.

Ny Governemanta no mampiasa ny fitondran-draharaham-panjakana.

Andininy 64.- Ny asan'ny mambra ao amin'ny Governemanta dia tsy azo ampirafesina amin'ny fisahanana ny asa maha-voafidim-bahoaka, ny andraikitra fisoloan-tena amin'ny asa, ny fisahanana asa eo anivon'ny fikambanam-pivavahana, ny fisahanan'asam-panjakana rehetra na ny asa aman-draharaha rehetra andraisan-karama.

Ny mambra rehetra ao amin'ny Governemanta, milatsaka hofidina amin'ny asa maha voafidim-bahoaka, dia tsy maintsy mametra-pialana amin'ny asany raha vao nambara fa azo raisina ny filatsahany hofidina.

Andininy 65.- Ny Praiminisitra, Lehiben'ny Governemanta no :

- 1° mitarika ny politika ankapoben'ny Fanjakana ;
- 2° manana fahefana eo amin'ireo mambra ao amin'ny Governemanta izay izy no mitarika ny asa sy tompon'andraikitra amin'ny fandrindrana ny asan'ny minisitera ary koa ny fanatanterahana ny fandraharahanasam-pirenena rehetra momba ny fampandrosoana ;
- 3° manolotra volavolan-dalàna ;
- 4° manapaka ny volavolan-dalàna aroso hodinihin'ny Filankevitry ny Minisitra ary apetraka eo amin'ny biraon'ny iray amin'ireo Antenimiera roa tonta ;
- 5° miantoka ny fanatanterahana ny lalàna ;
- 6° manana ny fahefana hanao didy amam-pitsipika na dia eo aza ny fepetra voalazan'ny andininy faha-55 andalana faha-3 ;
- 7° manara-maso ny fampiharana ireo didim-pitsarana ;
- 8° mampakatra raharaha, raha ilaina, any amin'ny Fisafoan-draharaha Ankapoben'ny Fanjakana sy ireo rantsa-mangaika hafa mpanara-maso ny Fitondran-draharaham-panjakana sy manao izay hampandeha tsara ny raharaham-panjakana, ny fitantanana arak'izany tokony ho izy ny volan'ny vondrombahoakam-panjakana sy ny an'ireo antokon-draharaham-panjakana ;
- 9° miantoka ny filaminanana, ny fandriampahalemana ary ny maha marintoterana manerana ny tanim-pirenena anatin'ny fanajana ny firaisam-pirenena; amin'izany, izy no mampiasa ireo hery rehetra miandraikitra ny filaminana, ny fitandroana ny fandriampahalemana, ny filaminana anatin'ny ary ny fiarovana ;
- 10° raha misy korontana politika goavana ary alohan'ny hanambaranana fisian'ny toe-javatra mampihotakotaka, dia afaka mampiasa ny mpitandro

filaminana mba hamerina amin'ny laoniny ny fandriampahelamana rehefa avy naka ny hevitra ny manam-pahefana ambony ao amin'ny polisy, ny zandarimaria ary ny tafika, ny Filan-kevitra Ambony momba ny Fiarovam-pirenena sy ny Filohan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ;
11° Lehiben'ny fitondran-draharaham-panjakana ;
12° manendry amin'ny fisahanan'asa sivily sy miaramila ary koa amin'izay antokon-draharaha miankina amin'ny Fanjakana, na dia eo aza ny fepetra voalazan'ny andininy faha-55 andalana faha-4.

Azony atao ny mamindra amin'ireo mpikambana ao amin'ny Governemanta ny ampahany amin'ny fahefany.

Izy no misahana ny fampandrosoana mifandanja sy mirindra eo amin'ny Vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana rehetra.

Tsy tohinina ny fepetra voalazan'ny andininy faha-55, nefa raha misy antony manokana, dia azony atao, ny mitarika ny Filankevitry ny Minisitra araka ny fanomeaam-pahefana mazava tsara nomen'ny Filohan'ny Repoblika sy araka ny lahadinika voafaritra.

Andininy 66.- Ny Praiminisitra no mitarika ny Filankevitry ny Governemanta.

Eo amin'ny Filankevitry ny Governemanta izy no :

1° mamaritra ny fampiharana ny politika ankapoben'ny Fanjakana sy manapaka ny fepetra ho raisina hiantohana ny fanatanterahana izany ;
2° misahana ny anjara raharaha hafa izay tsy maintsy hakana ny hevitra ny Governemanta araka ny voalazan'ity Lalàmpanorenana ity sy ireo lalàna manokana ;
3° manapaka ireo fepetra fampiharana ny fandaharanasam-pirenena momba ny fampandrosoana ara-toekarena sy ara-tsosialy ary koa ny amin'ny fanajariana ny tany, izay novolavolaina miaraka amin'ny manampahefana any amin'ireo Vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana.

Andininy 67.- Ny didy amam-pitsipika raisin'ny Praiminisitra dia iarahany manao sonia amin'ny Minisitra miandraikitra ny fanatanterahina izany, raha ilaina.

ZANA-DOHATENY II NY AMIN'NY MPANAO LALANA

Andininy 68.- Ny Antenimieram-pirenena sy ny Antenimierandoholona no mandrafitra ny Antenimiera. Izy no mandany ny lalàna sy manara-maso ny asan'ny Governemanta ary ny fanaovana tombana ny politikam-panjakana.

TOKO VOALOHANY

Ny amin'ny Antenimierampirenena

Andininy 69.- Fidin'ny daholobe hiasa mandritry ny dimy taona amin'ny alalan'ny latsabato mivantana ny mpikambana ao amin'ny Antenimierampirenena ka izay mahazo vato be indrindra no lany.

Ny fomba fanatanterahana ny latsabato dia ferana amin'ny alalan'ny lalàna fehizoro.

Ny mpikambana ao amin'ny Antenimierampirenena dia mitondra ny anarana hoe : "Solombavambahoakan'i Madagasikara".

Andininy 70.- Didim-panjakana raisina eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra no mametra ny isan'ny mpikambana ao amin'ny Antenimierampirenena, ny fitsinjarana toerana manerana ny tanim-pirenena sy ny fizarazarana ny fari-pifidianana.

Andininy 71.- Tsy azo ampirafesina amin'ny andraikitra hafa maha-olom-boafidimbahoaka sy izay mety ho fisahanana asam-panjakana hafa ankoatra ny asa fampianarana ny andraikity ny solombavambahoaka.

Miato avy hatrany amin'ny maha olom-boafidy azy ny solombavambahoaka voatendry ho mpikambana ao amin'ny Governemanta. Ny mpisolo toerana no misolo azy.

Manatanteraka ny asany araka ny feon'ny fieritreretany ary ao anatin'ny fanajana ny fitsipika fototra voafaritry araka ny fomba voadidy arahina ao amin'ny andininy faha-79 etsy ambany ny solombavambahoaka.

Andininy 72.- Mandritra ny fe-potoana iasany, ny solombavambahoaka dia tsy afaka miova vondrona politika mba hiditra any amina vondrona vaovao, ankoatra ny anaran'ny vondrona izay nahavoafidy azy, raha tsy izany dia aongana.

Raha misy ny fandikàna ny andalana etsy aloha, dia ambaran'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ny sazy fanonganana.

Ny solombavambahoaka voafidy ka tsy avy amina antoko iray dia afaka miditra ao amin'ny vondrona parlementera araka ny safidiny eo anivon'ny Antenimiera.

Ny fananganana solombavambahoaka izay dia azon'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana anaovana fanambarana ihany koa, raha toa izy ka mivaona amin'ny lalàm-pitondran-tenan'ny vondrona parlementera misy azy.

Ny fomba fanonganana sy ny fitsipika momba ny toetra fototra ary ny fitandrona ny hasin'ny asa dia faritana amin'ny alalan'ny lalàna mikasika ny antoko politika sy ny didy amam-pitsipika mikasika ny famatsiam-bola ny antoko politika.

Andininy 73.- Tsy misy solombavambahoaka na dia iray aza azo enjehina, karohina, samborina, tãnana am-ponja, na tsarina noho ny hevitra naposany na latsabato nataony teo am-panaovana ny asany.

Tsy misy solombavambahoaka na dia iray aza azo enjehina sy samborina noho ny heloka bevava na heloka tsotra mandritra ny fotoam-pivoriana raha tsy nahazoan-dàlana tamin'ny Antenimiera, raha tsy hoe tratra ambodiomby.

Tsy misy solombavambahoaka na dia iray aza azo samborina ivelan'ny fotoam-pivoriana, raha tsy nahazoan-dàlana tamin'ny Biraon'ny Antenimiera, raha tsy hoe tratra ambodiomby, noho ny fanenjehana nomena alàlana na ny fanamelohana tanteraka.

Afaka manao fitarainana an-tsoratra any amin'ny Biraon'ny Antenimierampirenena izay rehetra olona manana fanamarihana momba ny tsy fahavitan'ny solombavambahoaka iray ny asa nankinina taminy. Tsy maintsy manome valiny amin'ny antsipiriany mikasika ilay raharaha ny Biraon'ny Antenimierampirenena ao anatin'ny telo volana.

Andininy 74.- Fidina eo amin'ny fiandohan'ny fotoam-pivoriana voalohany ny Filoha sy ny mpikambana ao amin'ny Biraon'ny Antenimierampirenena mandritra ny fotoam-piasany.

Na izany aza noho ny antony lehibe, dia azo esorina amin'ny toerana misy azy ireo avy ny mpikambana ao amin'ny Biraon'ny Antenimierampirenena allan'ny latsabato miafina ataon'ny roa ampahatelon'ny solombavambahoaka.

Andininy 75.- Mivory ara-potoana indroa isan-taona ny Antenimierampirenena. Ny faharetan'ny fotoam-pivoriana isanisany dia ferana ho enimpolo andro.

Manomboka ny talata voalohany amin'ny volana mey ny fotoam-pivoriana voalohany ary ny talata fahatelo amin'ny volana oktobra kosa ny fotoam-pivoriana faharoa izay atokana indrindra amin'ny fandaniana ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana.

Andininy 76.- Mivory tsy ara-potoana araka ny lahadinika vofaritra ny Antenimierampirenena noho ny fitarihan'ny Praiminisitra, na noho ny fangatahan'ny antsasa-manilan'ny mpikambana ao amin'ny Antenimierampirenena araka ny didim-panjakana noraisin'ny Filohan'ny Repoblika teo amin'ny Filankevitry ny Minisitra.

Tsy mihoatra ny roa ambin'ny folo andro ny faharetan'ny fotoam-pivoriana. Na izany aza anefa, raha vantany vao tapitra ny lahadinika izay niantsoana ny Antenimierampirenena, dia faranana amin'ny alalan'ny didim-panjakana ny fivoriana.

Andininy 77.- Ampahibemaso ny fivorian'ny Antenimierampirenena. Tanana an-tsoratra izany, ary havoaka ho fantatry ny besinimaro araka ny fepetra voalazan'ny lalàna.

Mivory tsy ampahibemaso ny Antenimierampirenena araka ny fangatahana ataon'ny ampahaefatry ny Governemanta. Anaovana fitanana an-tsoratra ny fanapahana nofaranana.

Andininy 78.- Manao fivoriana manokana avy hatrany ny Antenimierampirenena ny talata faharoa manaraka ny fanambarana ny vokatry ny fifidianana azy mba hananganana ny biraony sy ny fanamboarana ny vaomiera.

Manana zo amin'ny toeran'ny filoha lefitra iray ny mpanohitra ary mitarika ny iray amin'ireo vaomiera farafahakeliny.

Mifarana ny fivoriana raha vao tapitra ny lahadinika.

Andininy 79.- Ny fitsipika mikasika ny fampandehanana ny Antenimierampirenena dia faritan'ny lalàna fehizoro ao amin'ny foto-kevitra ankapobe sy faritan'ny fitsipika anatin'ny ao amin'ny fombafomba arahiny. Avoaka amin'ny Gazetim-panjakan'ny Repoblika ny fitsipika anatin'ny.

TOKO II

Ny amin'ny Antenimierandoholona

Andininy 80.- “Loholon'i Madagasikara” no anarana entin'ireo mpikambana ao amin'ny Antenimierandoholona. Dimy taona no fe-potoana iasany, afa-tsy amin'izay mikasika ny Filohan'ny Antenimierandoholona, ho fampiharana ny andininy faha-46 andalana faharoa amin'ity Lalàmpanorenana ity.

Andininy 81.- Ny Antenimierandoholona no misolo tena ireo Vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana sy ireo vondron-draharaha ara-toekarena ary ara-tsosialy. Izany dia ahitana, ho an'ny roa ampahatelony, mpikambana voafidy mitovy isa ho an'ny Faritany tsirairay, ny iray ampahatelony dia mpikambana tendren'ny Filohan'ny Repoblika, ny ampahany araka ny fanolorana ataon'ny vondrona izay mahasolo-tena be indrindra avy amin'ny hery ara-toekarena sy ara-tsosialy ary ara-kolontsaina, ny ampahany noho ny fahaizana manokana.

Andininy 82.- Lalàna fehizoro no mamaritra ny fitsipika momba ny fampandehananan-draharaha sy ny firafitry ny Antenimierandoholona. Torak'izany koa ny fomba fifidianana sy fanendrena ny mpikambana ao aminy.

Andininy 83.- Maka ny hevitra ny Antenimierandoholona ny Governemanta momba ny raharaha ara-toekarena sy ara-tsosialy ary ny fandaminana ny Vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana.

Andininy 84.- Mivory ara-potoana indroa isan-taona ny Antenimierandoholona. Enimpolo andro no faharetan'ny fotoam-pivoriana.

Manomboka ny talata voalohany amin'ny volana mey ny fotoam-pivoriana voalohany ary ny talata fahatelo amin'ny volana oktobra kosa ny fotoam-pivoriana faharoa izay atokana indrindra amin'ny fandanianana ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana.

Afaka manao fotoam-pivoriana manokana ihany koa izy araka ny fiantsoana ataon'ny Governemanta. Ny lahadinika amin'izany dia ferana amin'ny alàlan'ny didim-panjakana fiantsoana izay noraisina teo amin'ny Filankevitry ny Minisitra.

Rehefa tsy mivory ny Antenimierampirenena, ny Antenimierandoholona dia tsy afaka mandinika afa-tsy ny raharaha nangatahan'ny Governemanta ny heviny, afa-tsy izay volavolan-dalàna.

Andininy 85.- Ny fepetra voalazan'ny andininy faha-71 hatramin'ny faha-79 dia ampiharina amin'ny Antenimierandoholona ihany koa.

TOKO III

Ny amin'ny fifandraisan'ny Governemanta sy ny Antenimiera

Andininy 86.- Samy manam-pahefana hanolotra volavolan-dalàna ny Praiminisitra, ny Solombavambahoaka ary ny Loholona.

Dinihina eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra ny volavolan-dalàna ary apetraka amin'ny birao iray amin'ireo biraon'ny Antenimiera roa.

Ny lahadinik'ireo Antenimiera dia ahitana araka ny laharampahamehana sy araka ny lahadinika faritan'ny Governemanta, ny ady hevitra momba ny volavolan-dalàna napetraky ny Praiminisitra teo amin'ny Biraon'ny Antenimierampirenena na teo amin'ny biraon'ny Antenimierandoholona.

Ny tolo-dalàna sy ny fanitsiana napetraky ny mpikambana ao amin'ny Antenimiera dia ampahafantarina ny Governemanta, izay manana fe-potoana telopolo andro ho an'ny tolo-dalàna ary dimy ambini'ny folo andro amin'ny fanitsiana mba hanaovany fanamarihana.

Rehefa tapitra izany fe-potoana izany, dia miroso amin'ny fandinihana ny tolo-dalàna sy ny fanitsiana mba handaniana azy ny Antenimiera nametrahana izany.

Tsy azo raisina ny tolo-dalàna na ny fanitsiana raha toa ny fandania azy ireo ka misy fiatraikany eo amin'ny sehatry ny fanatanterahana ny tetibola an-dalam-panatanterahana, na ny fihenana'ny loharanom-bolam-panjakana na ny fitambesaran'ny lolohan'ny Fanjakana, afa-tsy izay mikasika ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana.

Raha hita mandritra ny fomba arahina amin'ny fanaovan-dalàna fa tsy tafiditra ao anatin'ny faritra sahan'ny lalàna ny tolo-dalàna sy ny fanitsiana dia afaka manohitra ny tsy fahazoana mandray izany ny Governemanta. Raha misy ny tsy fifanarahana eo amin'ny Governemanta sy ny Antenimierampirenena na ny Antenimierandoholona, dia mamoaka didy ao anatin'ny valo andro ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana araka ny fangatahana ataon'ny Praiminisitra na ny Filohan'ny iray amin'ireo Antenimiera mpanao lalàna.

Fotoam-pivoriana herinandro roa amin'ny efitra farafahakeliny no atokana handinihina ireo rijan-teny sy ireo adi-hevitra izay nangatahin'ny Governemanta ho soratana eo amin'ny lahadinika.

Andininy 87.- Ny Antenimiera no mandany ny lalàna fehizoro, ny lalàna mifehy ny fitantanam-bola ary ny lalàna tsotra araka ny fepetra faritan'ity Lalàmpanorenana ity.

Andininy 88.- Ankoatra ireo anton-javatra ampisahanan'ny andininy hafa ao amin'ny Lalàmpanorenana azy, dia lalàna fehozoro ihany no mametra :

- 1°ny fitsipika mikasika ny fifidianana ny Filohan'ny Repoblika ;
- 2°ny fombafomba amin'ny fandatsaham-bato mikasika ny fifidianana solombavambahoaka, ny fepetra ahafahana milatsaka hofidina, ny fomba itondrana ny tsy fampirafesana ny asa aman-draharaha sy ny fanonganana, ny fitsipika momba ny fanoloana raha misy fahabangan-toerana, ny fandaminana ary ny fampandehanana ny Antenimierampirenena ;
- 3°ny fombafomba amin'ny fandatsaham-bato mikasika ny fifidianana Loholona, ny fepetra ahafahana milatsaka hofidina, ny fomba itondrana ny tsy fampirafesana ny asa aman-draharaha sy ny fanonganana, ny fitsipika momba ny fanoloana raha misy fahabangan-toerana, ny fandaminana ary fampandehanana ny Antenimierandoholona ;
- 4°ny fitsipika mifehy ny fahefana, ny fomba fandaminana sy ny fampandehanana ny Vondrom-bahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ary koa ny fitsipika mifehy ny fitantanana ny raharahany manokana ;
- 5°ny fandaminana, ny firafitra, ny fampandehanana ary ny andraikitra ny Fitsarana Tampony sy ireo Fitsaran-dehibe telo mandrafitra azy. Toa izany koa ny mikasika ny fanendrena ireo mpikambana ao aminy sy ireo izay mikasika ny paika arahina eo anatrehany;
- 6°ny sata mifehy ny Mpitsara ;
- 7°ny fandaminana sy ny fampandehanana ary ny anjara raharahan'ny Filankevitra Ambony ny Mpitsara ;
- 8°ny fandaminana, ny fampandehanana, ny anjara raaraha, ny fampakaran-draharaha ary ny paika ady arahina manoloana ny Fitsarana Avo ;
- 9°ny fandaminana, ny fampandehanana, ny anjara raharaha, ny fampakaran-draharaha ary ny paika arahina manoloana ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana :
- 10°ny Fehezan-dalàna momba ny fifidianana ;
- 11°ny fepetra ankapobe mikasikany lalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana ;
- 12°ny fepetra ankapobe mikasika ny Fifampiraharaha-barotra amin'ny Fanjakana amin'ny harena an-kibon'ny tany ;
- 13°ny fisian'ny toe-javatra mapihotakotaka ary koa ny famerana ny fahafahan'ny vahoaka, ny isam-batan'olona ary iombonana mandritra izany fotoana izany ;
- 14°ny fepetra fampitoviana ara-bola hisian'ny tombom-pitoviana eo amin'ny samy vondrom-bahoakam-paritra.

Andininy 89.- Ny lalàna fehizoro dia laniana sy ovàna araka ireto fepetra manaraka ireto :

1°ny volavolan-dalàna na tolo-dalàna dia tsy aroso hotapahina sy holanian'ny Antenimiera voalohany nandray azy raha tsy tapitra ny fe-potoana dimy ambiny folo andro aorian'ny nametrahana azy ;

2°ny paika arahina voalazan'ny andininy faha-86, faha-96 ary faha-98 no ampiharina. Na izany aza anefa, tsy maintsy ny antsasa-manilan'ny mpikambana ao amin'ny Antenimiera tsirairay no mandany ny lalàna fehizoro, raha misy ny tsy fifarahan-kevitra eo amin'ny Antenimiera roa tonta izay samy efa nandinika izany indroa, dia ny Antenimierampirenena amin'ny alalàn'ny latsabato iaidian'ny roa ampahatelon'ny mpikambana ao aminy no mandray fanapahan-kevitra farany.

Raha toa ka tsy nolanian'ny Antenimierampirenena ny volavolan-dalàna fehizoro alohan'ny fiafaran'ny fotoam-pivoriana dia azo ampiharina amin'ny alalàn'ny hitsivolana ny fepetra entin'io volavolan-dalàna io, ka ampidirina ao raha ilaina izany, ny iray na maromaro amin'ireo fanitsiana nolanian'ny Antenimiera iray.

3°tsy maintsy mitovy ny fenitra andanian'ny Antenimiera roa tonta ny lalàna fehizoro mikasika ny Antenimierandoholona.

Tsy azo avoaka hanan-kery ny lalàna fehizoro raha tsy efa nambaran'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana fa mifanaraka amin'ny Lalàmpanorenana.

Andininy 90.- Ao anatin'ny faritry ny lalàna fehizoro ampiharina mikasika izany, ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana dia :

1°mamaritra ny loharanom-bola sy ny lolohan'ny Fanjakana araka ny fepetra sy araka ny voalazan'ny lalàna fehizoro ;

2°mamaritra ho an'ny taom-piasana ny karazana, ny habetsahana, ary ny fanokanana ny loharanom-bola sy ny lolohan'ny Fanjakana ary koa ny fifandanjana eo amin'ny tetibola sy ny vola vokatr'izany araka ny fanerena eo amin'ny lafiny toekarena faobe ;

3°mamaritra ny tahan'ny fidiram-bola tokony hiverina amin'ny Fanjakana sy ny Vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana ary koa ny karazana sy ny tahan'ny hetra sy ny haba ambony indrindra raisina mivantana ho an'ny tetibolan'izany vondrom-bahoaka izany faritana eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra.

Ny lalàna fehizoro no mamaritra ny fomba fampiharana ireo fepetra voalazan'ity andininy ity ary koa ny fepetra momba ny fampitoviana ny vola hisian'ny tombom-pitoviana eo amin'ny samy Vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana.

Ny lalàna no mamaritra mazava ny fepetra fisamboram-bola sy manapaka ny mety ho fananganana ny tahiry.

Ny lalàna no mamaritra :

-Ny fombafomba fampiasana ny tahiry fisamboram-bola avy any ivelany sy ny fanaraha-maso ataon'ny Antenimiera sy araka ny lalàna ;

-Ny fomba fitondrana ny andraikitra ny tena manokana sy ara-bolan'ny fahefana momba ny fitantanam-bola, tompo-mariky ny fanodikodinana ny vola nosamborina ary koa ny tsy fidiran'ny Fanjakana andraikitra amin'izany.

Andininy 91.- Ny lalàna momba ny fandaharanasa no mamaritra ny tanjona kendrena amin'ny asa ataon'ny Fanjakana mikasika ny toekarena, tontolo iainana, sosialy ary fanajariana ny tany.

Ny fepetra voalazan'ity andininy ity dia soritana mazava sy fenoina amin'ny alàlan'ny lalàna fehizoro.

Andininy 92.- Mandritra ny fivoriana ara-potoana faharoa no andinihan'ny Antenimiera ny volavolan-dalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana.

Ny Minisitra miandraikitra ny Fitantanam-bola sy ny Tetibola no manomana ny volavolan-dalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana ka eo ambany fahefan'ny Praminisitra, Lehiben'n Governemanta no anaovany izany.

Manana fe-potoana enimpolo andro farafahabetsany ny Antenimiera handinihana izany.

Manana fe-potoana telopolo andro fara-fahabetsany manomboka eo amin'ny fotoana nanolorana ny volavolan-dalàna taminy ny Antenimiermpirenena mba handinihana azy am-boalohany. Rehefa tsy naneho ny heviny tao anatin'izay fe-potoana izay izy, dia heverina ho toy ny efa nandany azy sahady ka dia atolotra ny Antenimierandoholona indray ilay volavolan-dalàna.

Mitovy amin'izay fepetra izay ihany, dia manana fe-potoana dimy ambin'ny folo andro manomboka ny fampitana ny volavolan-dalàna ny Antenimierandoholona mba handinihana azy am-boalohany ary ny Antenimiera tsirairay dia manana fe-potoana dimy andro hanaovany ny fandinihana azy manaraka.

Raha misy iray amin'ireo Antenimiera tsy maneho ny heviny tao anatin'ny fe-potoana voatondro, dia heverina ho toy ny efa nanao latsabato nanekena ilay rijan-teny natolotra ho dinihina izy.

Raha tsy nolanian'ny Antenimiera alohan'ny fiafaran'ny fotoam-pivoriana faharoa ny volavolan-dalàna momba ny fitantanam-bola, dia ampidirina ao ny fanitsiana iray na maromaro neken'ny Antenimiera roa tonta.

Izay fanitsiana rehetra natao tamin'ilay volavolan-dalàna momba ny tetibola ka miteraka fitomboan'ny fandanihana na fihenana'ny loharanom-bolam-panjakana dia tsy maintsy ampiarahina amin'ny tolokevitra momba ny fampitomboana ny bola miditra na ny toekarena mifandanja amin'izany.

Raha tsy napetraka ara-potoana mba holaniana alohan'ny fiantombohan'ny taom-piasana ny volavolan-dalàna momba ny fitantanam-bolam-panjakana amin'ny taom-piasana

iray, dia omena alàlana ny Praiminisitra ahazoany manao ny famoriana ny hetra ary manokatra amin'ny alàlan'ny didim-panjakana ny sorabola mifandraika amin'ireo asa noliana tamin'ny latsabato.

Lalona feho=izoro no mamaritra ny fomba fankatoavana ny volavolan-dalàna momba ny fitantanam-bolam-panjakana.

Andininy 93.- Ny Fitsarana momba ny Kaonty no manampy ny Antenimiera amin'ny fanaraha-maso ny asa ataon'ny Governemanta. Manampy ny Antenimiera sy ny Governemanta amin'ny fanaraha-maso ny fanatanterahana ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana ary koa amin'ny fanombanana ny politikam-panjakana izy. Amin'ny fifandraisany amin'ny vahoaka, izy dia mandray anjara amin'ny fampahafantarana ny olom-pirenena.

Ny kaontin'ny Fitondran-draharaham-panjakana dia tokony ho ara-dalàna sady marina. Manome endrika azo itokiana amin'ny vokatry ny fitantanany, ny fananany ary ny toe-bola izany.

Andininy 94.- Ny Filohan'ny Repoblika no mifandray amin'ny Antenimiera amin'ny alàlan'ny hafatra tsy azo iaidian-kevitra.

Andininy 95.- Ankoatra ireo raharaha ampisahanin'ny andininy hafa ao amin'ny Lalàmpanorenana azy dia :

I- Ny lalàna no mametra ny fitsipika mikasika :

- 1°ny zon'ny olom-pirenena sy ny antoka fototra nomena ny tsirairay, fikambanana, antoko politika ary ny vondrona hafa rehetra ho amin'ny fampiasana ny zo sy ny fahalalahana ary koa ny adidy aman'andraikitr'izy ireo ;
- 2°ny fifandraisana iraisam-pirenena ;
- 3°ny zom-pirenena ;
- 4°ny Banky Foibe sy ny fomban'ny famoaham-bola ;
- 5°ny fivezivezen'ny olona ;
- 6°ny fitsipika mikasika ny paika arahina amin'ny ady madio sy ny raharham-barotra ;
- 7°ny fitsipika mikasika ny paika arahina amin'ny ady atao amin'ny Fanjakana sy ny paika arahina amin'ny fitantanam-bolam-panjakana ;
- 8°ny famaritana ny heloka bevava sy ny heloka tsotra ary koa ny sazy ampiharina amin'izany, ny paika ady heloka, ny famotsoran-keloka ;
- 9°ny fitsipika mikasika ny fifanoheran'ny lalàna sy ny an'ny fahefana ;
- 10°ny fananganana rafi-pitsarana vaovao sy ny fahefana tandrify azy avy ary koa ny fandaminana sy ny fitsipika mifehy ny paika arahina izay ampiharina amin'izany ;
- 11°ny fandaminana ny fianakaviana, ny sata sy ny fizakan-jon'ny isambatan'olona, ny fehin'ny fanambadiana, ny fandovana sy fanomezana ;
- 12°ny fifehezana araka ny lalàna ny fitompoana, ny fizakà-manana, ny adidy ateraky ny zo isambatan'olona sy ny ara-barotra ary ny fepetra ahazoana

manaisotra amin'ny tompony ny fananany na ny fampiasana azy tsy azo lavina noho ny filan'ny besinimaro na ny famindrana ny fitompoana azy amin'ny Fanjakana ;

13°ny fananganana ny sokajin'antokon-draharaham-panjakana ;

14°ny sata sy ny fitondrana ny fizakan-tenan'ireo Oniversite, ary koa ny sata mifehy ny mpampianatra eny amin'ny fampianarana ambaratonga ambony ;

15°ny sori-dàlana lehibe amin'ny fanomezan-danja ny fampianarana ambaratonga fototra sy faharoa ;

16°ny loharanon-karena iainkinan'ny fiainam-pirneena ;

17°ny fandaminana sy ny fampandehanana ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ;

18°ny sata manokan'ny Renivohitry ny Repoblika, ny ampahany sasantsasany amin'ny tanim-pirenena, ireo lapam-panjakana sy ireo trano isan'ny fananam-panjakana, ireo seranana sy ny zotram-pifamoivoizana, ireo seranam-piaramanidina, ary koa ny satan'ireo harena an-dranomasina ;

19°ny karazana, ny fototra ary ny taha farany ambony amin'ny hetra sy haba any amin'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ;

20°ny Filankevitry ny Andrin'ny Mari-boninahitra Malagasy ;

21°ny fanatsarana ny tanàna sy ny fonenana ;

22°ny fepetra amin'ny fisitranan'ny vahiny tany ;

23°ny fepetra famindreana amin'ny Fanjakana ny tany tsy nohamaintisamolaly ;

24°ny fandaminana ny fampandehanana ary anjara raharahan'ny Fisafoan-draharaham-panjakana Ankapobe ary ireo rantsana hafa momba ny fanaraha-maso ny fitondranan-draharaham-panjakana.

II- Ny lalàna no mamaritra ny foto-kevitra ankapobe momba :

- 1- ny fandaminana ny fiarovam-pirenena sy ny fampiasan'ireo manam-pahefana sivily ny Foloalindahy na ny Hery mpitandro ny filaminana ;
- 2- ny sata ankapobe mifehy ny mpiasam-panjakana sivily sy miaramila eto amin'ny Firenena ary ny mpiasam-panjakana any amin'ny faritra ;
- 3- ny lalàna mifehy ny asa, ny zo sendikaly, ny zo hitokona ary ny fitsinjovana ara-tsosialy ;
- 4- ny famindrana ny fananan'ny orinasa na antokon-draharaha miankina amin'ny Fanjakana amin'olo-tsotra na ny mifamadika amin'izany ;
- 5- ny fandaminana na ny fampandehanana ny sehatrasa samihafa misahana lalàna, toekarena, sosialy ary kolontsaina ;
- 6- ny fiarovana ny tontolo iainana.

III- Ny fivorian'ny Antenimiera roa roa tonta mitambatra ho Kongresy irery, amin'ny alàlan'ny latsabato iandanian'ny antsasa-manilan'ny mpikambana rehetra ao anatiny, no afaka manome alàlana hamakiana ady amin'ny firenen-kafa.

Andininy 96.- Ny volavolan-dalàna sy ny tolo-dalàna rehetra dia dinihin'ny Antenimiera nandray azy voalohany vao ampitaina any amin'ny Antenimiera ankilany.

Ifandimbiasan'ny Antenimiera roa tonta ny ady hevitra mandra-pisian'ny fandaniana rijan-teny tokana.

Raha toa ka tsy mety lany ny volavolan-dalàna na tolo-dalàna iray rehefa nodinihin'ny Antenimiera tsirairay indroa ka misy tsy fifanarahan-kevitra tamin'izy roa tonta, na rehefa nodinihin'ny Antenimiera tsirairay indray mandeha rehefa nanambara ny fisian'ny hamehana ny Governemanta, dia afaka mandray fanapahan-kevitra ny Praiminisitra hamory vaomiera ikambanana isasahana izay ampiandraiketina fanolorana rijan-teny momba ireo fepetra mbola iadian-kevitra. Ny rijan-teny novolavolan'io vaomiera ikambanana io dia azon'ny Governemanta atolotra ny Antenimiera roa tonta mba hankatoavina. Tsy misy fanitsiana azo raisina raha tsy nahazoana ny faneken'ny Governemanta.

Raha toa ka tsy afaka mandany rijan-teny tokana iombonana ny Vaomiera na tsy nolaniahana araka ireo fepetra voalaza ao amin'ny andalana etsy aloha ilay rijan-teny, dia ny Antenimierampirenena, amin'ny alàlan'ny latsabato iandanian'ny antsasa-manilan'ny mpikambana ao aminy no manapa-kevitra farany.

Andininy 97.- Manana endrika didy amam-pitsipika ny raharaha hafa tsy tafiditra ao anatin'ny faritra sahanin'ny lalàna. Azo ovàna amin'ny alàlan'ny didim-panjakana izay avoaka rehefa milaza ny heviny ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ireo rijan-teny miendrika lalàna taiditra ao anatin'izany raharaha izany.

Ireo rijan-teny miendri-dalàna mety ho raisina, rehefa manan-kery ity Lalàmpanorenana ity dia tsy azo ovàna amin'ny alàlan'ny didim-panjakana raha tsy nambaran'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana fa miendrika didy amam-pitsipika izany araka ny voalazan'ny andalana etsy aloha.

Andininy 98.- Ny Governemanta, raha manamby ny andraikitra araka ny fepetra voalazan'ny andininy faha-100 etsy ambany, dia afaka mitaky amin'ny Antenimiera tsirairay mba hanapa-kevitra avy amin'ny alàlan'ny latsabato tokana mikasika ny fepetra manontolo na ampahany voalazan'ny rijan-teny iadian-kevitra :

- mandritra ny fivoriana tsy ara-potoana, raha toa ka voatolotra valo amby efapolo ora mialohan ny fisokafan'ny fivoriana ireo rijan-teny ireo ;
- ao anatin'ny valo andro farany amin'ny fotoam-pivoriana ara-potoana tsirairay avy.

Andininy 99.- Ao anatin'ny telopolo andro nanendrena azy no anoloran'ny Praiminisitra ny fandarahan'asany momba ny fampiharana ny politika ankapoben'ny Fanjakana amin'ny Antenimiera izay afaka manome tolo-kevitra.

Raha tsapan'ny Governemanta eo am-panatanterahana ny asa fa misy fanovàna fototra tokony hatao amin'io fandaharanasa io, dia entin'ny Praiministra eny amin'ny Antenimierampirenena izay afaka manome tolo-kevitra izany fanovàna izany.

Andininy 100.- Aorian'ny fanindihana nataon'ny Filankevitry ny Minisitra, dia azon'ny Praiministra atao ny manamby ny andraikitry ny Governemantany amin'ny fametrahana fangataham-pitokisana.

Tsy azo atao ny fandatsa-bato raha tsy afaka valo amby efapolo ora aorian'ny fametrahana fangataham-pitokisana. Raha toa ka ny antsasa-manilan'ny mpikambana ao amin'ny Antenimierampirenena no mitsipaka ny fangataham-pitokisana dia mametraka ny fialany amin'ny Filohan'ny Repoblika ny Governemanta.

Ny Filohan'ny Repoblika no manendry ny Praiministra araka ny andininy faha-54.

Andininy 101.- Isaky ny fiandohan'ny fivoriana ara-potoana voalohany no anoloran'ny Governemanta amin'ny Antenimierampirenena ny tatitra momba ny fanatanterahana ny fandaharanasany.

Arahina adihevitra mahakasika ny asan'ny Governemanta sy ny fanombanana ny politikam-panjakana ny fanolorana.

Andininy 102.- Ny fomba ampiasain'ny Antenimiera ahafantarany ny asa sahanin'ny Governemanta dia ny fanontaniana am-bava, ny fanontaniana an-tsoratra, ny fanadinana hentitra ary ny fampiasana ny vaomiera mpanao famotorana.

Fivoriana iray isaky ny dimy ambin'ny folo andro farafahakeliny, ka anatin'izany ny fivoriana atao mandritra ny fotoam-pivoriana tsy ara-potoana voalazan'ny andininy faha-76 dia atokana ho an'ny fanontanian'ireo mpikambana ao amin'ny antenimiera sy ireo valiny avy amin'ny Governemanta.

Fivoriana telo andro isam-bola no atokana ho amin'ny lahadinika izay notapahin'ny Antenimiera tsirairay araka ny fitarihan'ny vondron'ny mpanohitra ao amin'ny Antenimiera voakasika ary koa avy amin'ny vondron'ireo vitsy an'isa.

Andininy 103.- Azon'ny Antenimierampirenena atao ny maneho tsy fankasitrahana ny andraikitry ny Governemanta amin'ny alàlan'ny latsabato fitsipaham-pitokisana.

To azo raisina anefa ny tolo-kevitra toy izany raha tsy ny antsasaky ny mpikambana ao amin'ny Antenimierampirenena no manao sonia azy. Valo amby efapolo ora aorian'ny fametrahana ny tolo-kevitra hotapahina vaoa zo atao ny latsabato.

Tsy lany ny fitsipaham-pitokisana raha tsy ny roa ampahatelon'ny mpikambana ao amin'ny Antenimierampirenena no mankato azy.

Raha lany izany fitsipaham-pitokisana izany dia mametraka ny fialany amin'ny Filohan'ny Repoblika ny Governemanta.

Anindiny 104.- Ny Antenimiera amin'ny alalan'ny latsa-bato ataon'ny antsasamanilan'ny mpikambana mandrafitra ny Antenimiera tsirairay dia afaka mamindra ny fahefany amin'ny Filohan'ny Repoblika hanao lalàna mandritra ny fotoana voafetra sy mikasika toe-javatra voafaritra.

Ny fanomeam-pahefana dia manome alàlana ny Filohan'ny Repoblika handray fepetra amin'ny ankapobeny momba ny toe-javatra mahakasika ny sehatry ny lalàna, amin'ny alàlan'ny hitsivolana raisina eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra.

ZANA-DOHATENY III NY AMIN'NY FILANKEVITRA ARA-TOEKARENA ARA-TSOSIALY ARY ARA-KOLOTSAINA

Andininy 105.- Ny Filankevitra ara-toekarena, ara-tsosialy ary ara-kolotsaina izay ampakaran'ny Governemanta raharaha, no manome ny heviny mikasika ny volavolan-dalàna, hitsivolana na didim-panjakana ary koa mikasika ireo tolo-dalàna izay naroso hodinihiny.

Manam-pahefana izay handinika ny volavolà sy tolo-dalàna manana endrika ara-toekarena, ara-tsoaialy ary ara-kolotsaina ankoatra ny lalàna momba ny fitantanam-bolam-panjakana.

Afaka mandray amin'ny alalan'ny tenany manokana ireo fandinihana na famotopotorana rehetra mikasika ireo raharaha ara-toekarena, ara-tsosialy ary ara-kolotsaina izy. Ampitaina any amin'ny Filohan'ny Repoblika ny tatitra ataony.

Ny firafitra, ny anjara raharaha ary ny fampandehanana ny Filankevitra ara-toekarena, ara-tsosialy ary ara-kolotsaina, dia ferana amin'ny alalàn'ny lalàna fehizoro.

ZANA-DOHATENY IV NY AMIN'NY FITSARANA

TOKO VOALOHANY Ny amin'ny Feni-kevitra Fototra

Andininy 106.- Eto amin'ny Repoblikan'i Madagasikara, ny Fitsarana Tampony, ny Fitsarana Ambony sy ireo Fitsarana miankina aminy ary koa ny Fitsarana Avo no mitsara araka ny Lalàmpanorenana sy araka ny lalàna, amin'ny anaran'ny Vahoaka Malagasy.

Andininy 107.- Ny Filohan'ny Repoblika no miantoka ny fahaleovantenan'ny Fitsarana.

Amin'izany izy, dia ampian'ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara izay izy no Filohany.

Ny Minisitra misahana ny Fitsarana no Filoha lefitra.

Ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara, rantsa-mangaika miandraikitra ny fiarovana, ny fitantanana ny fiainan'ny mpiasa manao ho anton-draharaha ny asa sy ny famaizana ny mpitsara no miandraikitra ny :

- fitandroana indrindra indrindra ny fanajana ny lalàna sy ireo fepetra raketin'ny sata mifehy ny Mpitsara ;
- fanaraha-maso ny fanajana ny fitsipika momba ny fitandroana ny hasin'ny asa amin'ny maha mpitsara ;
- fanomezana torolàlana hanatsarana ny fomba fitantanana-draharaham-pitsarana, indrindra amin'izay mikasika ny fepetra eo amin'ny lafin'ny lalàna na didy amam-pitsipika mikasika ny antokom-pitsarana sy ny Mpitsara.

Ny mambra ao amin'ny Governemanta, ny Antenimiera, ny Filankevitra Ambony momba ny fiarovana ny demokrasia sy ny Fanjakana tan-dalàna, ny Lehiben'ny Fitsarana ary koa ny fikambanana natsangana ara-dalàna dia afaka mitondra ny raharaha manoloana ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara.

Ny fitsipika mikasika ny fandaminana, ny fampandehanana ary ny anjara raharahan'ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara dia ferana amin'ny alàlan'ny lalàna fehizoro.

Andininy 108.- Eo amin'ny asam-pitsarana sahaniny dia mahaleotena ny Mpitsara mpamoaka didy, ny mpitsara sy mpitsara mpanampy ka ny Lalàmpanorenana sy ny lalàna ihany no mifehy azy ireo.

Amin'izany, ankoatra ny toe-javatra voalazan'ny lalàna ary na dia eo aza ny fahefana ara-pitsipi-pifehezana, dia tsy azo tohintonina na amin'ny fomba inona na amin'ny fomba inona izy ireo amin'ny asam-pitsarana ataony ho fisahanana ny andraikiny.

Andininy 109.- Ny mpitsara mpanoaka didy dia tsy azo hetsehina amin'ny toerany ; manao ny asa mifanentana amin'ny toerana tokony hisy azy araka ny laharany ; tsy azo afindra toerana vaovao raha tsy misy fanekena avy aminy afa-tsy hoe misy antony ilana izany amin'ny asa, voamarin'ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara ara-dalàna.

Andininy 110.- Ny Mpitsara ao amin'ny Fampanoavana dia fehezin'ny anbaratongampahefana ; na izany aza anefa, ao amin'ny fehin-teny na fitakiana am-bava ataony, dia izay maharesy lahatra azy manokana sy araka ny lalàna no mibaiko azy. Mampiasa ireo mpiandraikitra ny fikarohana fandikan-dalàna izay ahafahany manara-maso ny asa sy ny fampandehanan-draharaha izy.

Ny fangatahana azy ireo hanatanteraka zavatra hita miharihary fa mifanohitra amin'ny lalàna dia mitarika fanasaziana araka ny lalàna ho an'ireo mpampanao izany.

Andininy 111.- Ny fanaovany ny asa maha Mpitsara dia tsy azo ampirafesina amin'ny asa sahanina eo anivonà antoko politika sy eo anivon'ny Governemanta, amin'ny asa fanatanterahana andraikitra nahavoafidy eo anivon'ny vahoaka na izay rehetra mety ho fisahanana asa aman-draharaha ahazoam-bola; afa-tsy ny asa fampianarana.

Ny Mpitsara amperinasa dia tsy mahazo maka fiandiana ara-politika.

Ny Mpitsara misahana andraikitra olom-boafidy dia heverina ho toy ny nafindra hanao asa hafa.

Andininy 112.- Ny fisafoan-draharaha ankapoben'ny Fitsarana, ahitana ny solontenan'ny Antenimiera, ny solontenan'ny Governemanta ary ny solontenan'ny Filankevitra Ambony momba ny fiarovana ny demokrasia sy ny Fanjakana tan-dalàna ary ny solontenan'ny Mpitsara no miandraikitra ny fanaraha-maso ny fanajana ny fitsipika manokana momba ny fitandroana ny hasin'ny asa amin'ny maha Mpitsara, ary koa ny fihetsika ataon'ny mpiasan'ny fitsarana.

Miankina amin'ny Fiadidina ny Repoblika izy.

Ny Filohan'ny Repoblika, ny Antenimiera, ny Governemanta, ny Lehiben'ny Fitsarana, ny fikambanana natsangana ara-dalàna ary ny olona rehetra manana fanamarihana dia afaka mitondra ny raharaha amin'ny Fisafoan-draharaha ankapobe ny fitsarana.

Ny fitsipika mikasika ny fandaminana, ny fampandehanana ary ny anjara raharahan'ny Fisafoan-draharaha ankapoben'ny fitsarana dia ferana amin'ny alàlan'ny lalàna.

Andininy 113.- Ny Filankevi-pirenena momba ny Fitsarana, rantsa-mangaika fakankevitra ahitana ny Filoha Voalohany ao amin'ny Fitsarana Tampony, Filoha , ny Tonia mpampanoa ao amin'ny Fitsarana Tampony, sy ireo Lehiben'ny Fitsarana Ambony sy Fitsarana Tampony, sy ireo Lehiben'ny Fitsarana Ambony sy Fitsarana Tampony, ny solontenan'ny fahefana mpanatanteraka, ny fahefana mpanao lalàna, ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana, ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara, ny Filankevitra Ambony momba ny fiarovana ny demokrasia sy ny Fanjakana tan-dalàna ary ny mpiasan'ny Fitsarana amin'ny ankapobeny. Amin'izany, izy dia afaka manolotra amin'ny Governemanta ny fepetra eo amin'ny lafiny lalàna na didy amam-pitsipika mikasika ny fandaminana sy fampandehanana ny antokom-pitsarana, ny sata mifehy ny Mpitsara sy ny mpiasan'ny Fitsarana.

Ny fitsipika mikasika ny fandaminana, ny fampandehanana ary ny anjara raharahan'ny Filankevi-pirenena momba ny Fitsarana dia ferana amin'ny alàlan'ny lalàna.

TOKO II

Ny amin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana

Andininy 114.- Misy mpikambana sivy ao amin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana. Ny fe-potoana iasany dia fito (7) taona tsy azo havaozina.

Mpikambana telo amin'izy ireo no tendren'ny Filohan'ny Repoblika, roa fidin'ny Antenimierampirenena, roa fidin'ny Antenemierandoholona, ary roa fidin'ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara.

Ny Filohan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana dia fidin'ny mpikambana amin'ireo mpikambana ao amin'io Fitsarana io.

Izany fifidianana izany ary koa ny fanendrena ny mpikambana hafa dia zahana fototra amin'ny alàlan'ny didim-panjakana avy amin'ny Filohan'ny Repoblika.

Andininy 115.- Ny asa maha mpikambana ao amin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana dia tsy azo ampirafesina amin'ny maha mambra ao amin'ny Governemanta, ao amin'ny Antenimiera amin'izay rehetra andraikitra nahavoafidy eo anivon'ny vahoaka, amin'izay rehetra asa aman-draharaha hafa ahazoam-bola afa-tsy ny asa fampianarana, ary koa ny asa aman-draharaha rehetra eo anivon'ny antoko politika na eo anivon'ny sendikà.

Andininy 116.- Ankoatra ny raharaha ampisahanin'ny andininy hafa ao amin'ny Lalàmpanorenana azy, ary araka ny fepetra voalazan'ny lalàna fehizoro dia ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana no :

- 1- mitsara raha mifanaraka amin'ny Lalàmpanorenana ireo fifanekena, lalàna, hitsivolana, ary ireo didy amam-pitsipika mahaleotena ;
- 2- mandamina ny fifanolanana ara-pahefana eo amin'ny Andrim-panjakana roa na maromaro, na eo amin'ny Fanjakana sy ny Vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana iray na maromaro na eo amin'ny vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana roa na maromaro ;
- 3- mitsara raha mifanaraka amin'ny Lalàmpanorenana sy ny lalàna fehizoro, ny fanapahana sy didy amam-pitsipika nankatoavin'ny Vondrom-bahoaka Itsinjaram-pahefana ;
- 4- mitsara ny raharaha mikasika ny fizotry ny fitsapan-kevi-bahoaka, ny fifidianana ny Filohan'ny Repoblika ary ny fifidianana solombavambahoaka sy ny loholona ;
- 5- manambara ny vokatry ofisialin'ny fifidianana ny Filohan'ny Repoblika, solombavambahoaka ary ny fakana ny hevitra amin'ny alàlan'ny fitsapan-kevi-bahoaka.

Andininy 117.- Ny Filohan'ny Repoblika dia mandroso ny lalàna fehizoro sy ny lalàna ary ny hitsivolana hodinihin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana izay manapaka raha mifanaraka amin'ny Lalàmpanorenana, alohan'ny amoahana azy ireo hanan-kery.

Ny fepetra nambara fa tsy mifanaraka amin'ny Lalàmpanorenana dia tsy azo avoaka hanan-kery. Raha izany no miseho, ny Filohan'ny Repoblika dia afaka manapaka, na hamoaka hanan-kery ireo fepetra hafa amin'ilay lalàna na ilay hitsivolana, na mandroso ny rijan-teny manontolo amin'ny fanapahana ataon'ny Antenimiera na ny Filankevitry ny Minisitry indray, araka ny trangan-javatra, na koa tsy hamoaka azy hanan-kery.

Amin'ireo trangan-javatra voalaza etsy ambony ireo, ny fampakaran-draharaha eo amin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana dia mampihantona ny fe-potoana tokony hamoahana na lalàna hanan-kery.

Ny fitsipika anatin'ny Antenimiera tsirairay dia aroso hamarinina raha mifanaraka amin'ny Lalàmpanorenana alohan'ny hampiharana azy. Ny fepetra nambara fa tsy mifanaraka amin'ny Lalàmpanorenana dia tsy azo ampiharina.

Andininy 118.- Ny Lehiben'ny Andrim-panjakana na ny ampahaefatry ny mpikambana ao amin'ny iray amin'ireo Antenimiera roa tonta na ny rantsa-mangaika ao amin'ny Vondrom-bahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana na ny Filankevitry Ambony momba ny fiarovana ny demokrasia sy ny Fanjakana tan-dalàna dia afaka mandroso rijan-teny miendrika lalàna na fitsipika ary koa izay rehetra anton-javatra tafiditra amin'ny fahefan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana mba hohamarinina ny fifanarahany amin'ny Lalàmpanorenana.

Raha misy mpiady manasingana fifanoherana amin'ny Lalàmpanorenana eo anatrehan'ny Fitsarana, dia mampihantona ny fizotry ny raharaha io fitsarana io ary mampiakatra ny raharaha eo amin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ao anatin'ny iray volana.

Torak'izany raha misy mpiady milaza eo anatrehan'ny fitsarana fa misy fepetra ao amin'ny rijan-tenin-dalàna na fitsipika manhohintohina ny zo fototra ananany eken'ny Lalàmpanorenana dia mampiato ny fizotry ny raharaha io fitsarana io araka ny fepetra voalazan'ny andalana etsy aloha.

Ny fepetra nambara fa tsy mifanaraka amin'ny Lalàmpanorenana dia mitsahatra tsy manan-kery avy hatrany.

Avoaka amin'ny Gazetim-panjakana ny fanapahana noraisin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana.

Andalana 119.- Azon'ny Lehiben'ny Andrim-panjakana sy ny rantsa-mangaika ao amin'ny Vondrom-bahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana atao ny maka ny hevitra ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana, mikasika ny fifanarahana na tsia amin'ny Lalàmpanorenana ny volavolam-panapahan-kevitry na ny fivoasana ny fepetra iray amin'ity Lalàmpanorenana ity.

Andininy 120.- Mamoaka didim-pitsarana ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana amin'ny fifanolanana miseho amin'ny fifidianana sy fakàna ny hevitra ny vahoaka mivantana.

Manao fanapahana kosa izy amin'ny anton-javatra hafa tandrifin'ny fahefana ananany, afa-tsy ny trangan-javatra voalazan'ny andininy faha-119.

Lazaina ny anton'ny didim-pitsarana sy fanapahana avoakan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ; tsy azo akarina fitsarana hafa intsony izy ireny. Tsy maintsy ampiharina amin'ny fahefam-panjakana ary koa izay rehetra manam-pahefana amin'ny fitondrana sy ny fitsarana izy ireny.

TOKO III

Ny amin'ny Fitsarana Tampony

Andininy 121.- Ny Fitsarana Tampony no manara-maso ny fampandehanana aradàna ny antokom-pitsarana misahana ny ady madio sy ady heloka, ny ady atao amin'ny Fanjakana ary ny fitantanam-bolam-panjakana.

Izany dia ahitana :

- ny Fitsarana Fandravana ;
- ny Filankevi-panjakana ;
- ny Fitsarana momba ny Kaonty.

Andininy 122.- Ny Filoha Voalohany sy ny Tonia Mpampanoa ao amin'ny Fitsarana Tampony no lehiben'io antokom-pitsarana avo io.

Izy ireo dia tendrena avy, amin'ny alalan'ny didim-panjakana noraisina teo amin'ny Filankevitry ny Minisitra araka ny tolokevitra nataon'ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara raha azo atao avy amin'ireo mpitsara tranainy indrindra ao amin'ny laharana ambony indrindra ao amin'ny antokom-pitsarana misahana ny ady madio sy ady heloka, ny ady atao amin'ny Fanjakana ary ny fitantanam-bolam-panjakana.

Andininy 123.- Misy Filoha lefitra telo manampy ny filoha Voalohany ao amin'ny Fitsarana Tampony ka ampiandraiketin-draharaha tsirairay avy ao amin'ny fiadidiana ny Fitsarana Fandravana, ny Filankevi-panjakana ary ny Fitsarana momba ny Kaonty.

Ny Filoha lefitra tsirairay dia tendrena eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra amin'ny alàlan'ny didim-panjakana avy amin'ny Filohan'ny Repoblika araka ny tolokevitra nataon'ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara raha azo atao avy amin'ireo mpitsara tranainy indrindra ao amin'ny laharana ambony indrindra ao amin'ny antokom-pitsarana misahana ny ady madio sy ady heloka, ny ady atao amin'ny Fanjakana ary ny fitantanam-bolam-panjakana.

Andininy 124.- Ny Fampanoavana ao amin'ny Fitsarana Tampony dia ahitana :

- ny Fampanoavana ao amin'ny Fitsarana Fandravana ;
- ny Kaomisaria jeneralin'ny lalàna ho an'ny Filan-kevi-panjakana ;
- ny Kaomisaria jeneraly momba ny Tahirim-bolam-panjakana ho an'ny Fitsarana momba ny Kaonty.

Ny lehiben'ireo antokon-draharaha telo ireo no manampy ny tonian'ny fampanoavan'ny Fitsarana Tampony.

Ny lehiben'ny Fampanoavana ao amin'ny Fitsarana Fandravana, ny Kaomisaria jeneralin'ny lalàna na ny Kaomisaria jeneraly momba ny Tahirim-bolam-panjakana dia tendrena eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra araka ny tolokevitra nataon'ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara raha azo atao avy amin'ireo mpitsara tranainy indrindra ao amin'ny laharana ambony indrindra eo amin'ny antokom-pitsarana misahana ny ady heloka madio sy ady heloka, ny ady atao amin'ny Fanjakana ary ny fitantanam-bolam-panjakana.

Andininy 125.- Ankoatra ireo anjara raharaha ampisahanin'ny lalàna manokana azy dia ny Fitsarana Tampony no mitsara ny olana mikasika ny fahefa-mitsara eo amin'ny fitsarana roa avy amin'ny antokom-pitsarana samihafa.

Andininy 126.- Ny Fitsarana Fandravana no manara-maso ny fampiharan'ireo antokom-pitsarana misahana ny ady madio sy ady heloka ny lalàna.

Akoatra ireo fahefana eken'ny lalàna manokana hosahininy dia izy no manapaka ny amin'ny fangatahana fandravana atao amin'ny didy navoakan'ireo antoko-pitsarana izay tsy misy intsony fampakarana azo atao aminy.

Andininy 127.- Tsy tohinina ny fahefana manokana voalazan'ny lalàna, ny Filankevi-panjakana no manamarina ny maha ara-dalàna ny sora-panekena ataon'ny Fitondran-draharaham-panjakana sy ny sora-panjakana ary mitandro ny fampiharan'ny antoko-pitsarana misahana ny ady atao amin'ny Fanjakana ny lalàna.

Ny Filankevi-panjakana, araka ny fepetra faritan'ny lalàna fehizoro no :

- 1° mandinika ny fampakarana fitsarana ambony ny fanamarinana ny maha ara-dalàna ny sora-panekena nataon'ny manam-pahefana ao amin'ny Vondrom-bahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ;
- 2° mitsara ny fangatahana fanafoanana ny fanapahana noraisin'ny manam-pahefana ao amin'ny fitondran-draharaha foibe, ny fangatahana famerenan-jo noho ny fahavoazana vokatry ny asan'ny fitondran-draharaham-panjakana, ny fitarainana amin'ny fifanolanana mikasika ny hetra ;
- 3° mitsara ny fampakarana fitsarana ambony na ny fandravana ireo didy navoakan'ny fitsarana misahana ny ady atao amin'ny Fanjakana na

antokom-pitsarana misahana ny ady atao amin'ny Fanjakana manana fahaizana manokana.

Izy no mitsara ireo raharaha sasantsasany ifanolanana amin'ny fifidianana.

Azon'ny Praiminisitra sy ny mambra ao amin'ny Governemanta atao ny maka hevitra aminy mba hanomezany ny heviny, mikasika ny volavolan'ny rijan-tenin-dalàna sy ny didy amam-pitsipika ary ny fifanarahana na momba ny fivoasana ny voalazan'ny lalàna sy ny didy amam-pitsipika.

Araka ny fangatahan'ny Praiminisitra dia afaka mandinika rijan-tenin-dalàna mikasika ny fandaminana, ny fomba fiasa sy ny andraikitry ny sampan-draharaham-panjakana izy.

Andininy 128.- Ny Fitsarana momba ny Kaonty no :

- 1° mitsara ny kaontin'ireo mpitam-bolam-panjakana ;
- 2° manara-maso ny fanatanterahana ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana sy ny tetibolan'ny antokon-draharaha miankina amin'ny Fanjakana ;
- 3° manara-maso ny kaonty sy ny fitantanana ny orinasam-panjakana ;
- 4° mitsara ny fampakarana ambony natao tamin'ireo didim-pitsarana navoakan'ny fitsarana momba ny fitantanam-bolam-panjakana na ireo antokon-draharaham-panjakana miendrika fitsarana ;
- 5° manampy ny Antenimiera sy ny Governemanta eo amin'ny fanaraha-maso ny fanatanterahana ny lalàna mifehy ny fitantanam-bolam-panjakana.

Andininy 129.- Ny Fitsarana Tampony dia mandefa tatitra isan-taona momba ny asa nosahaniny any amin'ny Filohan'ny Repoblika, ny Praiminisitra, ireo Filohan'ny Antenimiera toa tonta sy ny Minisitra miandraikitra ny Fitsarana ary ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara.

Io tatitra io dia tsy maintsy avoaka amin'ny Gazetim-panjakana amin'ny taona manaraka ny fikatontan'ny taom-pitsarana voakasika.

Andininy 130.- Ny Filoha Voalohany, ny Tonia mpampanoa ao amin'ny Fitsarana Ambony dia tendrena eo amin'ny Filankevitry ny Minisitra amin'ny alàlan'ny didim-panjakana noraisin'ny Filohan'ny Repoblika araka ny tolokevitra ny Filankevitra Ambony momba ny Mpitsara raha azo atao avy amin'ireo mpitsara tranainy indrindra ao amin'ny laharana ambony indrindra ao amin'ny antokom-pitsarana misahana ny ady madio sy ady heloka atao amin'ny Fanjakana ary ny fitantanam-bolam-panjakana.

TOKO IV

Ny amin'ny Fitsarana Avo

Andininy 131.- Ny Filohan'ny Repoblika dia tsy tompon'andraikitra noho ny zavatra natao teo amin'ny asany na teo ampanaovana ny raharahany afa-tsy ny amin'ny famadihana Tanindrazana, ny fandikana bevava na ny fandikana miverimberina ny Lalàmpanorenana, ny

tsy fanatanterahana ny andraikiny hita miharihary fa tsy mifanaraka amin'ny fisahanana ny asany.

Ny Antenimierampirenena sy ny Antenimierandoholona no afaka miampanga azy amin'ny alàlan'ny latsabato misaraka atao ampahibemaso ary lanian'ny roa ampahatelon'ny mpikambana ao aminy.

Azo tsaraina eo anoloan'ny Fitsarana Avo izy. Ny fiampangana dia mety hiafara amin'ny fanonganana amin'ny asa mahavoafidy azy.

Andininy 132.- Raha misy ny fanonganana ny Filohan'ny Repoblika dia ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana no mizaha fototra ny fahabangan'ny toeran'ny Filohan'ny Repoblika ; hatao ny fifidianana Filoha vaovao araka ny fepetra voalazan'ny andininy faha-47 etsy ambony. Ny Filoha voaongana dia tsy mahazo milatsaka hofidina intsony amin'izay rehetra mety ho asan'olom-boafidim-bahoaka.

Andininy 133.- Ireo Filohan'ny Antenimiera, ny Praiminisitra, ny mpikambana hafa ao amin'ny Governemanta ary ny Filohan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana dia tompon'andraikitra itataovam-pamaizana noho ny zava-natao teo amin'ny asany ka voatondro ho heloka bevava na heloka tsotra tamin'ny fomba nanaovana izany, ka ny Fitsarana Avo no mitsara azy.

Ny Antenimierampirenena no afaka miampanga azy ireo amin'ny alàlan'ny latsabato misaraka atao ampahibemaso lanian'ny antsasa-manilan'ny mpikambana ao aminy.

Ny Tonian'ny Fampanoavan'ny Fitsarana Tampony no manao ny fanenjehana.

Andininy 134.- Ireo Filohan'ny Antenimiera, ny Praiminisitra, ny mpikambana hafa ao amin'ny Governemanta ary ny Filohan'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana dia azo tsarain'ny antokom-pitsarana momba ny lalàna ifampitondran'ny daholobe momba ny fandikan-dalàna notanterahina ivelan'ny fotoana nanaovany ny asany.

Ny Tonian'ny Fampanoavan'ny Fitsarana Fandravana no manao ny fanenjehana.

Amin'izany raha misy ny heloka tsotra, ny antokom-pitsarana famaizana mahefa dia tarihin'ny Filohan'ny Fitsarana, ary raha misy ny tsy fahafahany dia filoha lefitra iray no mitarika izany.

Ampiharina koa amin'ireo solombavambahoaka, loholona ary ny mpikambana ao amin'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ny fepetra voalazan'ireo andalana telo etsy aloha.

Andininy 135.- Manana fahefana feno sy tanteraka hitsara ny Fitsarana Avo.

Andininy 136.- Misy mpikambana iraika ambinifolo ao amin'ny Fitsarana Avo . Ireto avy izy ireo :

- 1°ny Filoha Voalohan'ny Fitsarana Tampony, Filoha izay soloin'ny Filohan'ny Fitsarana Fandravana avy hatrany raha misy tsy fahafahany ;
- 2°ny Filohan'ny Rantsana roa avy ao amin'ny Fitsarana Fandravana sy mpisolo toerana roa tendren'ny Fivoriamben'io Fitsarana io ;
- 3°Filoha voalohany roa avy amin'ny Fitsarana Ambony sy mpisolo toerana roa tendren'ny Filoha Voalohan'ny Fitsarana Tampony ;
- 4°Solombavambahoaka tompon-toerana roa sy solombavambahoaka mpisolo toerana roa nofidin'ny Antenimierampirenena amin'ny fiantombohan'ny fe-potoana fanaovan-dalàna ;
- 5°Loholona roa tompon-toerana roa sy loholona mpisolo toerana roa nofidin'ny Antenimierandoholona amin'ny fiantombohan'ny fe-potoana fanaovan-dalàna ;
- 6°mpikambana roa tompon-toerana sy mpikambana roa mpisolo toerana avy amin'ny Filankevitra Ambony momba ny fiarovana ny demokrasia sy ny Fanjakana tan-dalàna.

Ny Tonia Mpampanoa ao amin'ny Fitsarana Tampony ampian'ny iray na maromaro amin'ireo mpikambana ao amin'ny fampanoavana iadidiany no misolo tena ny fampanoavana. Raha misy tsy fahafahanan'ny Tonia Mpampanoa dia ny Tonia Mpampanoa ao amin'ny Fitsarana Fandravana no misolo toerana azy.

Ny lehiben'ny Firaiketan-draharahan'ny Fitsarana Tampony no mpiraki-draharahan'ny Fitsarana Avo. Izy no mitazona ny firaketana an-tsoratra. Raha misy tsy fahafahany dia ny lehiben'ny firaketan-draharahan'ny Fitsarana Fandravana no misolo azy.

Ny fandaminana sy ny paika arahina manoloana ny Fitsarana Avo dia feran'ny lalàna fehizoro.

LOHATENY IV

NY AMIN'NY FIFANEKENA SY FIFANARAHANA

IRAISAM-PIRENENA

Andininy 137.- Ny Filohan'ny Repoblika no mifampiraharaha sy mankato ny fifanekena. Ampahafantarina azy izay fifampiraharaha rehetra hiandraiketana fifanekena iraisam-pirenena tsy liana fankatoavana.

Tsy maintsy lalàna no manome alàlana amin'ny fankatoavana na fanekena ny fifanekem-pihavanana, ny fifanekem-barotra, ny fifanekena na fifanarahana mikasika ny fandaminana iraisam-pirenena, ireo izay mampiditra andraikitra ho hefaina amin'ny volampanjakana tafiditra amin'izany ny fisamboram-bola avy any ivelany, ireo izay manova ny fepetra miendrika lalàna, ireo izay mikasika ny fitoetry ny olona, fifanekena tsy hifanafika, ireo izay manova ny faritry ny tanim-pirenena.

Alohan'izay fankatoavana rehetra atao, dia atolotry ny Filohan'ny Repoblika ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana ireo fifanekena, mba hohamarinina raha mifanaraka amin'ny Lalàmpanorenana. Raha misy tsy fifanarahana amin'ny Lalàmpanorenana, dia tsy azo atao ny fankatoavana raha tsy aorian'ny fanovàna izany.

Raha vantany vao navoaka ho fantatry ny besinimaro ny fifanekena na ny fifanarahana nankatoavina na nekena ara-dalàna dia manan-kery mihoatra noho ny lalàna raha toa ampiarin'ny ankilany ny fifanarahana na ny fifanekena tsirairay.

Izay rehetra fifanekena misy an'i Madagasikara amin'ny fikambanana irotsahana eto amin'ny faritra dia tsy maintsy aroso amin'ny fakana ny hevitra ny vahoaka amin'ny alàlan'ny fitsapa-kevi-bahoaka.

Andininy 138.- Ny Praiminisitra no manao ny fifampiraharahana sy manao sonia ny fifanarahana iraisam-pirenena tsy ilàna fankatoavana.

LOHATENY V NY AMIN'NY FANDAMINANA NY FIADIDIANA NY LAFIN-TANY

ZANA-DOHATENY VOALOHANY NY AMIN'NY FEPETRA ANKAPOBE

Andininy 139.- Ireo Vondrom-bahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana, manana zo aman'andraikitra eken'ny lalàna ary mizaka tena ara-pitantanana sy ara-bola, no sehatra eo amin'ny rafi-pitondrana ahazoan'ny olom-pirenena mandray anjara amin'ny fitantanana ny raharaham-bahoaka ary miantoka ny fanehoana izay fahasamihafana misy eo amin'izy ireo sy ny mampiavaka azy.

Lalàna no mamaritra ny fari-pananany izay ahitana ny fananana ampiasaina ho amin'ny tombontsoam-bahoaka sy ny fanana manokana.

Ny tany tsy hita tompo sy ireo tsy manan-tompo dia anisan'ny fananana tantanan'ny Fanjakana.

Andininy 140.- Manana fahefana handray didy amam-pitsipika ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana.

Ny Fanjakana no mitandro ny tsy hisian'ny fifanipahan'ny didy amam-pitsipiky ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana iray amin'ny tombontsoan'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana iray hafa.

Ny Fanjakana no miahy ny hisian'ny fampandrosoana mirindra eo amin'ireo Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana rehetra mifototra amin'ny firaisankinam-pirenena, ny harena azo trandrahana ananan'ny faritra tsirairay avy ary fifandanjana isam-paritra amin'ny alàlan'ny fepetra hisian'ny fifampitsinjarana mifanentana.

Handraisana fepetra manokana ho an'ny fampandrosoana ireo faritra izay tratra aoriana, anisan'izany ny famoronana tahiry manokan'ny firaisan-kina.

Andininy 141.- Ireo Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ampian'ny Fanjakana no mitandro indrindra ny filaminam-bahoaka, ny fiarovana ny fiaraha-monina, ny fitantanana-draharaha, ny fanajariana ny tany, ny fampandrosoana ara-toekarena, ny fiarovana ny tontolo iainana ary ny fanatsarana ara-toekarena, ny fiarovana ny tontolo iainana ary ny fanatsarana ny fari-piainana.

Amin'ireo lafiny voalaza ireo dia ny lalàna no mametra ny fitsinjarana ny fari-pahefana izay mitsinjo ny tombotsoam-pirenena sy ny tombontsoa eo an-toerana.

Andininy 142.- Mizaka tena ara-bola ireo Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana.

Mamolavola sy mitantana ny tetibolany izy ireo, araka ny feni-kevitra ampiharina amin'ny fitantanana ny volam-panjakana.

Vatsiana amin'ny loharanom-bola maro samihafa ny tetibolan'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana.

Andininy 143.- Ny Kaominina, ny Faritra ary ny Faritany no Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana eto amin'ny Repoblika.

Ny famoronana sy ny famaritana ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana. Isanisany dia tsy maintsy mifototra amin'ny fitoviana eo amin'ny toe-tany, toekarena, sosialy ary kolontsaina. Ny lalàna no mamaritra izany.

Andininy 144.- Mitondra tena malalaka ireo Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana. Amin'ny alàlan'ny Antenimierany izay mandamina amin'ny fanapahan-kevitra ataony ireo tandrifim-pahefana omen'ity Lalàmpanorenana ity sy ny lalàna azy ireo.

Tsy tokony mifanohitra amin'ny Lalàmpanorenana sy ny didy aman-dalàna izany fanapahan-kevitra izany.

Andininy 145.- Ny fisoloantena ny Fanjakana eo anivon'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana dia feheziny lalàna.

Andininy 146.- Ny Fanjakana dia miandraikitra ny fampiharana ireto fepetra manaraka ireto :

- fitsinjarana ny fari-pahefana eo amin'ny Fanjakana sy ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ;
- fitsinjarana ny loharanom-bola eo amin'ny Fanjakana sy ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ;
- fitsinjarana ny raharaha-panjakana eo amin'ny Fanjakana sy ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana.

Andininy 147.- Ny fidiram-bolan'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana dia ahitana indrindra :

- ny vola azo avy amin'ny hetra sy haba nolanian'ny Filankevitra ary takiana mivantana harotsaka amin'ny tetibolan'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana. ; lalàna no mamaritra ny karazana sy ny sanda ambony indrindra amin'ireny hetra sy haba ireny izay hijerena indrindra ny andraikitra iantsorohan'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana sy ny loloha araketra ankapobe mitambesatra amin'ny Firenena ;
- ny anjara tokony ho azy avy hatrany amin'ny vola azo amin'ny hetra sy ny haba miditra ao amin'ny tetibolan'ny Fanjakana ; izany anjara izany izay sintonina amin'ny fotoana famoriana ny vola dia faritan'ny lalàna arakaraka ny isan-jato izay ijerena ny andraikitra sahanin'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana amin'ny ankapobeny sy isam-batan'olona ary hiantohana ny fampandrosoana ara-toekarena sy ara-tsosialy mifandanja eo amin'ireo Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana rehetra menarana ny tanimpirenena ;
- ny vola vokatry ny fanampiana avy amin'ny Fanjakana voatokana na tsia ho amin'ny asa ary nomena avy amin'ny tetibolan-panjakana ho an'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana rehetra na ny iray amin'izy ireo ka atao mifandanja amin'ny toe-javatra manokana misy eo aminy, na hanonerana, ho an'ireo Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ireo, ny andraikitra ara-bola hateraky ny fandahan'asa na tetikasa notapahin'ny Fanjakana ary tanterahan'ireo Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ;
- ny vola azo avy amin'ny fanampiana avy any ivelany ka tsy averina sy ny vola azo avy amin'ny fanomezana nomena ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana ;
- ny vola miditra avy amin'ny fananany ;
- ny fisamboram-bola izay ferana araka ny lalàna ny fepetra momba izany.

ZANA-DOHATENY II NY AMINNY RAFITRA

TOKO VOALOHANY Ny amin'ny Kaominina

Andininy 148.- Ny Kaominina dia ao anatin'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjaram-pahefana fototra.

Ny Kaominina dia atao hoe ambonivohitra na ambanivohitra araka ny fijerena ny fototra misy azy eo amin'ny lafiny mponina lasa nohatsaraina na tsia ny tanàna.

Andininy 149.- Ny Kaominina dia mandray anjara amin'ny fampandrosoana ara-toekarena, ara-tsosialy, ara-kolotsaina sy momba ny tontolo iainana eo amin'ny fari-piadiam-paritra ao aminy. Ny fari-pahefany dia mikasika indrindra ny feni-kevitra ny

Lalàmpanorenana sy ny lalàna ary koa ny feni-kevitra momba ny fanatonana ny vahoaka, ny fampivoarana ary ny fiarovana ny tombontsoan'ny mponina.

Andininy 150.- Ny Kaominina dia afaka mivondrona ho amin'ny fanatanterahana ny tetikasa fampandrosoana iombonana.

Andininy 151.- Ao amin'ny Kaominina, ny asa fanatanterahana sy fanapahan-kevitra dia sahanin'ny rantsa-mangaika miavaka sy nofidina tamin'ny latsabato andraisan'ny rehetra anjara mivantana.

Ny ho anisany, ny fandaminana, ny anjara raharaha ary ny fampandehanana ny rantsa-mangaika mpanatentarakana sy mpanapa-kevitra ary koa ny fomba sy ny fepetra momba ny fifidianana ny mpikambana ao aminy dia ferana araka ny lalàna.

Andininy 152.- Ny Fokonolona, nalamina ho fokontany eo anivon'ny Kaominina, no fototry ny fampandrosoana sy ny firindrana eo amin'ny lafiny fiaraha-monina sy ny kolontsaina ary ny tontolo iainana.

Ny tompon'andraikitra ao amin'ny fokontany dia mandray anjara amin'ny famolavolana ny fandaharanasa momba ny fampandrosoana ny Kaominina ao aminy.

TOKO II

Ny amin'ny Faritra

Andininy 153.- Miompana indrindra amin'ny lafiny toekarena sy fiaraha-monina ny andraikitr'ireo faritra.

Miara-miasa amin'ny aontokon-draharaha miankina na tsy miankina amin'ny Fanjakana, ny Faritra dia mitarika, mampiroborobo, mandrindra ary mampirindra ny fampandrosoana ara-toekarena sy ara-tsosialy ao anatin'ny fari-piadiany ary miantoka ny vinavinam-pandaminana, ny fanajariana ny tany ary ny fampiharana ny hetsika fampandrosoana rehetra.

Andininy 154.- Ny asa fanatanterahana dia sahanin'ny rantsamangaika tarihin'ny Lehiben'ny Faritra voafidy tamin'ny latsabato andraisan'ny rehetra anjara.

Ny Lehiben'ny Faritra no tompon'andraikitra voalohany amin'ny paik'ady sy ny fanatanterahana ny asa rehetra momba ny fampandrosoana ara-toekarena sy ara-tsosialy ao amin'ny faritra misy azy.

Izy no Lehiben'ny Fitondran-draharaham-panjakana ao amin'ny faritra misy azy.

Andininy 155.- Ny asa fanapahan-kevitra dia sahanin'ny Filankevi-paritra ka ny mpikambana ao aminy dia fidina amuin'ny alàlan'ny latsabato andraisan'ny rehetra anjara.

Ny solombavambahoaka sy ny loholona avy amin'ny fari-piadidiana samihafa any amin'ny faritra dia mpikambana avy hatrany ao amin'ny Filankevi-paritra, afaka manapa-kevitra.

Andininy 156.- Ny ho anisany, ny fandaminana, ny anjara raharaha ary ny fampandehanana ny rantsa-mangaika mpanatentaraka sy mpanapa-kevitra ary koa ny fomba sy ny fepetra momba ny fifidianana ny mpikambana ao aminy dia ferana araka ny lalàna.

TOKO III

Ny amin'ny Faritany

Andininy 157.- Ireo Faritany dia Vondrombahoakam-paritra Itsinjatram-pahefana, manana zo aman'andraikitra eken'ny lalàna ary koa mahatapa-tena ara-pitondrana sy ara-bola.

Izy no miantoka ny fandrindrana sy ny fampirindrana ny asa fampandrosoana ho an'ny tombontsoan'ny faritany sy mitondra ny fampandrosoana ara-drariny sy mirindra ireo Vondrombahoakam-paritra Itsinjatram-pahefana ao amin'ny Faritany.

Ny Faritany no manatanteraka ny politika momba ny fampandrosoana ho an'ny tombontsoan'ny faritany voafaritra sy notapahina teo amin'ny filankevi-paritany.

Miara-miasa amin'ny antokon-draharaha miankina na tsy miankina amin'ny Fanjakana, ny Faritany dia mitarika, mampiroborobo, mandrindra ary mampirindra ny fampandrosoana ara-toekarena sy ara-tsosialy ao anatin'ny faritany ary miantoka, araka izany, ny vinavinam-pandaminana, ny fanajariana ny tany ary ny fampiharana ny hetsika fampandrosoana rehetra.

Andininy 158.- Ny asa fanatanterahana dia sahanin'ny rantsa-mangaika tarihin'ny Lehiben'ny Faritany voafidy tamin'ny latsabato andraisan'ny rehetra anjara.

Ny Lehiben'ny Faritany no tompon'andraikitra voalohany amin'ny paik'ady sy ny fanatanterahana ny asa rehetra momba ny fampandrosoana ara-toekarena sy ara-tsosialy ao amin'ny faritany misy azy.

Izy no Lehiben'ny Fitondran-draharaham-panjakana ao amin'ny faritany misy azy.

Andininy 159.- Ny asa fanapahan-kevitra dia sahanin'ny Filankevi-paritany ka ny mpikambana ao aminy dia fidina amin'ny alàlan'ny latsabato andraisan'ny rehetra anjara.

Ny solombavambahoaka sy ny loholona avy amin'ny fari-piadidiana samihafa any amin'ny faritany dia mpikambana avy hatrany ao amin'ny Filankevi-paritany, afaka manapa-kevitra.

Andininy 160.- Ny ho anisany, ny fandaminana, ny anjara raharaha ary ny fampandehanana ny rantsa-mangaika mpanatentaraka sy mpanapa-kevitra ary koa ny fomba sy ny fepetra momba ny fifidianana ny mpikambana ao aminy dia ferana araka ny lalàna.

LOHATENY VI NY AMIN'NY FANITSIANA NY LALAMPANORENANA

Andininy 161.- Tsy misy fanitsiana azo atao amin'ny Lalàmpanorenana na dia iray aza raha tsy hita fe tena ilaina.

Andininy 162.- Ny fanitsiana raha toa ka hita fa tena ilaina dia anjaran'ny Filohan'ny Repoblika izay manapaka eo amin'ny Filankevitry ny Minisitry, na notapahin'ireo Antenimiera amin'ny latsabato misarika lanian'ny antsasa-manilan'ny roa ampahatelon'ny mpikambana no manao izany.

Ny volavola na tolokevitra fanitsiana dia tsy maintsy ankatoavin'ny telo ampahefatra ny mpikambana ao amin'ny Antenimierampirenena sy ny Antenimierandoholona.

Ny volavola na tolokevitra izay nankatoavina dia aroso amin'ny fitsapan-kevi-bahoaka.

Andininy 163.- Ny maha-Repoblika ny Fanjakana, ny foto-kevitra ny maha-iray tsy anombinana ny tanim-pirenena, ny foto-kevitra ny fisarahan'ny fahefana, ny foto-kevitra ny fizakan-tenan'ny Vondrombahoakam-paritra Itsinjatram-pahefana, ny faharetana sy ny isan'ny fe-potoana iasan'ny Filohan'ny Repoblika, dia tsy azo anaovana fanitsiana.

Ny fahefana manokana ananan'ny Filohan'ny Repoblika ao anatin'ny fisehoan-javatra manokana na savorovoro politika dia tsy manome azy ny zo hanao fanitsiana ny Lalàmpanorenana.

LOHATENY VII FEPETRA TETEZAMITA SY SAMIHAFANA

Andininy 164.- Izaio Lalàmpanorenana izao dia holaniana amin'ny alàlan'ny fitsapan-kevi-bahoaka. Ampiharina izany raha vantany vao havoakan'ny Filohan'ny Fahefana Avon'ny Tetezamita hanan-kery, ao anatin'ny folo andro manaraka ny fanambarana farany ny vokatra ny fitsapan-kevi-bahoaka ataon'ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana.

Andininy 165.- Ny lalàna manan-kery dia mbola mihatra hatrany amin'ireo fepetra rehetra ao aminy tsy mifanohitra amin'izao Lalàmpanorenana izao.

Ireo lalàna fehizoro sy ireo lalàna fampiharana hafa voalazan'ity Lalàmpanorenana ity dia tsy maintsy laniana amin'ny taona voalohany iasan'ny solombavambahoaka.

Ny rijan-tenin-dalàna mikasika ireo Andrim-pitondrana sy ireo rantsa-mangaika ary koa ny lalàna hafa fampiharana voalazan'ity Lalàmpanorenana ity dia ho raisina amin'ny alalan'ny hitsivolana.

Andininy 166.- Mandra-pametrahana amin'ny toerana miandalana ny Andrim-panjakana voalazan'izao Lalàmpanorenana izao, ireo Andrim-panjakana sy ireo rantsa-mangaika voalaza ho amin'ny fe-potoanan'ny Tetezamita dia manohy misahana ny asany.

Mitsahatra avy hatrany ny asan'ny Filankevitra Ambonin' ny Tetezamita sy ny Kongresin'ny Tetezamita vantany vao voafidy ny biraon'ny Antenimiera vaovao.

Eo am-piandrasana ny fametrahana amin'ny toerany ny Antenimierandoholona dia manana fahefana feno hanao lalàna ny Antenimierampirenena.

Mandrampahatongan'ny fotoana andraisan'ny Filohan'ny Repoblika vaovao ny fahefany dia manohy misahana ny asan'ny Filoham-panjakana ny Filohan'ny Fahefana Avon'ny Tetezamita.

Raha misy fahabangan-toeran'ny Filoha, na noho ny antony inona na noho ny antony inona, ny asan'ny Filoham-panjakana dia iarahan'ny Praiminisitra, Filohan'ny Filankevitra Ambonin'ny Tetezamita ary ny Filohan'ny Kongresy misahana.

Andininy 167.- Ao anatin'ny fe-potoana 12 volana manomboka ny fanolorana ny fahefana aminy mba hanajana izay voadidin'ny Lalàmpanorenana, ny Filohan'ny Repoblika dia miantso ireo Amnaratongam-pahefana mahefa hanendry ireo mpikambana ho anisan'ny Fitsarana Avo mba hanaovana, raha vao tapitra io fe-potoana io, ny fametrahana ny Fitsarana Avo. Ny andaniny na ny ankilany manana famanarihana dia afaka mampiakatra ny raharaha any amin'ny Andrim-panjakana mahefa momba ny fangatahana ny fanasaziana raha misy ny tsy fahatomombanana.

Amin'izay mikasika ny Filohan'ny Repoblika, noho ny antony manokana, ny ambaratonga mahefa dia ny Fitsarana Avo momba ny Lalàmpanorenana izay homen-dàlana handray ny sazy izay tokony ho noraisin'ny Fitsarana Avo raha toa izy ka efa nitsangana.

Andininy 168.- Ao anatin'ny fomba arahina momba ny fampihavanam-pirenena, dia atsangana ny Filankevity ny Fampihavanana Malagasy izay faritan'ny lalàna ny ho ao anatin'ny, ny anjara raharaha ary ny fomba fampandehanana azy.

Antananarivo, faha 17 novambra 2010